

Թորոնթոյի մէջ տեղի ունեցան ՀՕՄ-ի Ամէնօրեայ վարժարանի 2024-2025 տարեշրջանի ամառային հանդէսները

ՀՕՄ-ի Ամէնօրեայ վարժարանին համար Յունիս 2025-ը տօնական ամիս էր, որուն ընթացքին տեղի ունեցան Պապայեան մանկապարտէզի, Գոլոլեան նախակրթարանի եւ Լափոյեան երկրորդական վարժարանի ամառային հանգէսներն ու վկայականներու բաշխումները, ներկայութեամբ ծնողներուն, ուսուցչակազմին, պաշտօնէութեան, համայնքի ներկայացուցիչներուն եւ հոծ բազմութեան:

Կարգալ էջ 8

Բազմաճառար ցուցարարներ կ'աջակցին. Սամուէլ Կարապետեան. «Նիկոլ Փաշինեանն ու իր կառավարութիւնը ընելիք չունին Հայաստանի մէջ»

Յունիս 4-ին, Երեւանի մէջ բազմաճառար ցուցարարներ աջակցութիւն յայտնեցին ուսումնական ճանապարհով գործարար եւ բարերար Սամուէլ Կարապետեանին: Յոյցի ընթացքին Կարապետեանի փաստաբաններէն Արամ Վարդեւանեան կարգաց Սամուէլ Կարապետեանի ուղերձը, որուն մէջ գործարարը մասնաւորապէս կը նշէ. «Նիկոլ Փաշինեանն ու իր կառավարութիւնը ընելիք չունին Հայաստանի մէջ եւ պէտք է կապ չունենան հայ ժողովուրդի ապագային հետ»:

«Կու գայ սկզբունքօրէն նոր ուժի շուրջ միաւորուելու, միասնական, մէկ բռունցք դառնալու ժամանակը», նշած է Կարապետեանը:

Մինչ այդ, Մաշտոցի պողոտայի Տիանա Արգարի անուան այգիէն Կարապետեանի հազարաւոր աջակիցները սկսան երթ դէպի Ազգային անվտանգութեան ծառայութեան շէնք, ուր կը գտնուի «Երեւան-Կենտրոն» քրէակատարողական հիմնարկը:

Ելոյթներ ունեցան նաեւ հոգեւորականներ, անոնք պահանջեցին ազատ արձակել Սամուէլ Կարապետեանը, նաեւ անդրադարձան բարձրաստիճան հոգեւորականներուն դէմ իշխանութիւններու արդէն մէկ ամիս շարունակուող արշաւին՝ այս ամէնը որակելով հակասահմանադրական:

Սամուէլ Կարապետեանի եղբօրորդին՝ Նարեկ Կարապետեան միասնութեան կոչ ուղղեց:

Վերաքննիչ դատարանի դատաւոր Արմէն Դանիէլեան երէկ ընդհանուր իրաւասութեան առաջին ատենանի դատարանի՝ 18 Յունիսին տուած որոշումը ձգեց անփոփոխ. «Տաշիր» ընկերութիւններու սեփականատէր Սամուէլ Կարապետեան պիտի մնայ կալանքի տակ:

Կարապետեան իրաւապահներու ուշադրութեան թիրախին մէջ յայտնուեցաւ, երբ քննադատեց վարչապետ Փաշինեանի գլխաւորութեամբ եկեղեցւոյ դէմ սկսած արշաւը: Գործարարի յայտարարութենէն ժամեր անց զայն մեղադրեցին իշխանութիւնը բռնադրաւելու հրապարակային կոչերու համար:

Յայտարարութիւն ՀՅԴ Գանատայի Կեդրոնական կոմիտէի

Հայ Յեղափոխական Դաշնակցութեան Գանատայի Կեդրոնական կոմիտէն, Գանատայի կազմակերպական իր ողջ կառույցով, բոլոր կերպով կը դատապարտէ Հայաստանի Հանրապետութեան գործող վարչախումբի շղթայագերծած հալածանքի արշաւը ՀՅԴ Հայաստանի կառույցին եւ ընդգրկուած թանկարժէք շարունակութիւնը կը հանդիսանան վերջին տարիներու վարչախումբի հակադաշնակցական նկրտումներուն ու բռնաճնշումներուն:

Այս վարքագծով, Հայաստանի Հանրապետութեան դեկին յայտնուած վարչախումբը, կամայականօրէն ու նենգօրէն անգամ մը եւս կ'ոտնահարէ ու հարուած կը հասցնէ ժողովրդավարութեան տարրական սկզբունքներուն ու յստակօրէն կը բացայայտէ բռնատիրութեան ճանապարհով իշխանութիւնը երկարած գելու իր դիտաւորութիւնը:

ՀՅԴ Գանատայի կառույցը կը վերահաստատէ իր ամբողջական ներուժը ի գործ դնելու Հայաստանի եւ Արցախի հանդէպ իր յանձնառութեանց դժով: Կը դատապարտէ ու կը մերժէ իշխող վարչախումբի դաւադիր վարքագիծն ու կեղծ խաղաղութեան օրակարգը: Միաժամանակ, մեր անվերապահ զօրակցութիւնը կը յայտնենք ՀՅԴ Հայաստանի կառույցին եւ կը պահանջենք, որ անհիմն մեղադրանքներով դրսեւորուած քաղաքական հալածանքի այս նոր ալիքը անյապաղ վերջ գտնէ:

ՀՅԴ Գանատայի Կեդրոնական կոմիտէ

Մոնթրէալի մէջ տեղի ունեցաւ ՀՕՄ-ի Գանատայի շրջանի 27-րդ եւ ՀՕՄ-ի 103-րդ Պատգամաւորական ժողովը

ՀՕՄ-ի Գանատայի Շրջանի 27-րդ եւ ՀՕՄ-ի 103-րդ Պատգամաւորական Ժողով 27, 28, եւ 29 Յունիս 2025 ՄՈՆԹՐԵԱԼ

Լուսանկարը՝ Արմէն Ալեմեանի

Անցնող շաբաթավերջին՝ 27-29 Յունիս 2025-ին, Մոնթրէալի Հայ կեդրոնի «Ահարոնեան» սրահէն ներս, տեղի ունեցաւ ՀՕՄ-ի Գանատայի շրջանի 27-րդ եւ ՀՕՄ-ի 103-րդ Պատգամաւորական ժողովը: Կարգալ էջ 9

MAZDA
GABRIEL

2025 MAZDA CX-5

CONTACT KEVORK ASADOURIAN,
GENERAL MANAGER, FOR ALL INQUIRIES.
KEVORK@GABRIEL.CA

ANJOU • PLATEAU • ST-JACQUES • ST-LAURENT

Al-Nejmah

MIDDLE EASTERN SUPERMARKET

NOW OPEN

Սեփականատեր
Յարութ Միփան

Ընտանեկան բացառիկ գործառնություն
ուր կը գտնեք ձեր բոլոր կարիքները
ուտելիքներու վերաբերեալ

 IN HOUSE

COFFEE ROASTING & GRINDING
ROASTING FRESH NUTS
SESAME GRINDING TO MAKE FRESH TAHINA
TANOOR BREAD & IRAQI SAMOON

Մուրճ աղալ եւ խարկել
Հնտեղին աղալ օրական դրութեամբ
Շուշմայ աղալ եւ թահինի պատրաստել
Թոնիքի հաց եւ իրաքեան սոմուն

Supermarket | Restaurant | Bakery | Halal Butcher
Վաճառատուն, ճաշարան, փուռ, մսավաճառ

PHONE: 289.232.1200
3085 Hurontario St, Unit 1-6, Mississauga

Crown Pastries

حلويات التاج

Fine Middle Eastern Pastries

BREAKFAST

AVAILABLE AT KENNEDY LOCATION ONLY

SCARBOROUGH

1279 Kennedy Rd,
Scarborough, Ontario
(416) 615-7000

SCARBOROUGH

2086 Lawrence Ave. E,
Scarborough, Ontario
(647) 351-2015

MISSISSAUGA

5083 Dixie Rd, Unit D3,
Mississauga, Ontario
(905) 602-2018

OAKVILLE

407 Iroquois Shore Rd,
Oakville, Ontario
(905) 339-2021

LONDON

655 Wellington Rd, #2
London, Ontario
(519) 686-8000

VAUGHN

3175 Rutherford Rd
Building K, Unit 64
Vaughn, Ontario
(905) 660-8006

CROWNPASTRIES.COM

www.ArmenianHeritageCruise.com

ARMENIAN HERITAGE CRUISE®

JANUARY 10-17, 2026

Join Us!
ON THE BRAND NEW
MSC WORLD
AMERICA

ENTERTAINMENT

FEATURING

ANDRE
HOVNANYAN

Renowned singer from Artsakh, celebrated for his powerful voice and deep commitment to preserving Armenian cultural identity through music.

DEPARTING FROM
MIAMI WITH STOPS IN...

- PUERTO PLATA
- SAN JUAN
- OCEAN CAY
MARINE RESERVE

GOHAR
HOVHANNISYAN

Yerevan born Gohar Hovhannisyan is a celebrated singer known for her performances of Armenian folk and patriotic songs.

HAMAZKAYIN NJ
NAYIRI DANCE
ENSEMBLE

Vibrant Armenian cultural troupe dedicated to preserving and showcasing the rich heritage of Armenian folk dance.

HAKOB

Singer, violinist, pianist, and actor who gained prominence by winning the singing category of the classical music competition "Prodiges" on France 2 at age 12.

BOOK NOW!

Interior Cabin	\$1,162
Ocean View Cabin	\$1,452
Interior Facing Balcony	\$1,677
Ocean View Balcony Cabin	\$1,767
Yacht Club Suite*	\$3,922

RATES ARE PER PERSON FOR DOUBLE OCCUPANCY CABINS

You must book with TravelGroup to attend our private Armenian events.

For reservations, contact:

LOCAL 561-447-0750
TOLL FREE 866-447-0750 x102
AHC@travelgroupint.com

Chadir Meat & Restaurant

T. 416-750-7404
T. 416-750-7400
1848 Lawrence Avenue E.
Scarborough, ON M1R 2Y4
E-mail: info@ghadirmeatmarket.com

Crown Pastries
حلويات لتياج
Fine Middle Eastern Pastries

SCARBOROUGH
1279 Kennedy Rd. Ontario
(416) 615-7020

MISSISSAUGA
5083 Dixie Rd. Unit D3, Ontario
(905) 602-2018

SCARBOROUGH
2086 Lawrence Ave E., Ontario
(416) 351-2015

OAKVILLE
407 Brimley Ave. East, Ontario
(905) 339-2021

CROWNPASTRIES.COM

416.918.3615 CALL ME
IT'S THAT SIMPLE
AnnieVarbed@gmail.com | www.AnnieVarbedian.com

**#1 RESIDENTIAL TOP
PERFORMING PRODUCER**

**BUY
SELL
INVEST**

Sutton Group Admiral Real Inc., Brokerage
Independently Owned And Operated
Office: 416.739.7200 | Fax: 416.739.9367
1206 Centre St. Thornhill, On. L4J 3m9

ARZ fine foods
The Essence of Mediterranean Gourmet Since 1989

Website: arzfinefoods.com
Email: info@arzfinefoods.com

Scarborough Location
1909 Lawrence Ave E,
Scarborough, ON M1R 2Y6
(416) 755-5084

Mississauga Location
720 Bristol Rd W,
Mississauga, ON L5R 4A5
(905) 502-9292

Haroot Sepan

T +1 (416) 900 8626
F +1 (416) 900 8659
C +1 (416) 939 1895

haroot@araratfoods.com
www.araratfoods.com

Ararat Trading (2002) Corp
5820 Kennedy Rd Mississauga,
ON L4Z 2C3 CANADA

hearing aid source

Andre Ayvazyan HIS B.A.S

andre@HearingAidSource.ca
416 754 4327 (HEAR)

Parkway Mall, 85 Ellesmere Rd., #65, Toronto, ON, M1R 4B9

Gabriel Chahinian Broker
647-580-5818

Gary (Giro) Chahinian President, Broker of Record
416-258-8892

I.D.A.
Part of the **Revall** family of pharmacies.

Pharmacists
Sarkis Balian
Vartan Balian
Maral Abdalian Balian

ANI BAKERY
ԱՆԻ ՓՈԱՊԱՆ

**Middle Eastern Pizza
Lahmajoun**

ARSEN DABBAGHIAN

25 Howden Road, Unit #2
Scarborough, Ontario M1R 3C8
Tel: 416.285.7164

**Թորոնթոյի «ՆՈՐ ՀԱՅ Հորիզոն»
յատագիրը կարելի է դիտել -**

Շաբաթ առաւօտեան ժամը 9:00-10:00
Կիրակի առաւօտեան ժամը 6:00-7:00
Երեքշաբթի կեսօրոյ ժամը 12:00-1:00
Հինգշաբթի երեկոյեան ժամը 10:00-11:00

OMNI 1 կայանէն:

Voyages HAIG Travel

Ձեր բոլոր ճամբորդական
Կարիքներուն համար հեռաձայնել՝
(514) 284-7676

ՅԱՏՈՒԿ ԳԻՆԵՐ ԴԵՊԻ ՀԱՅԱՍՏԱՆ...
ԼԱԻՊԳՈՅՆ ՍՊԱՍԱՐԿՈՒԹԻՒՆ ԵՒ
ՅԱՐՄԱՐԱԳՈՅՆ ԳԻՆԵՐ

***Նոր Հասցէ՝** **PERMIS DE QUÉBEC**

Voyages Haig Travel
4150 Rue Sherbrooke Ouest suite 404A, Westmount, QC H3Z 1C2

Tel: + 1 514-284-7676
Email info@haigtravel.ca

**ADVERTISE YOUR
BUSINESS HERE**

ԹՈՐՈՆթՈՅԻ ՄԷՋ «ՀՈՐԻԶՈՆ»Ի
ՁԵՐ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄՆԵՐՈՒՆ ՀԱՍԱՐ
ԴԻՄԵՑԷՔ՝ ԺԱԳ ՎԱՐԴԵԴԻԱՆԻՆ

**CALL JACK VARBEDIAN
(416) 722-9225**

**Ascenseur Adams Elevator
Services Inc.**

PO Box 30, St-Laurent, Qc. H4L 4V4
RBQ# 1812-6474-22

www.adamselevator.ca

TEL: 514-745-4455 - FAX: 514-745-6613

**RENOVATION, REPAIRS, MAINTENANCE,
INSTALLATION OF ELEVATORS.**

Eddie, Pedro, Joyce Oughourlian

Pierre Halteh
(514) 910 - 0833
(450) 682 - 0059
710 Bd.Curé-Labelle.Chomedey
Laval.QC. H7V2T9

Kevin Asadourian
General Manager
Directeur général
Kevin@gabriel.ca

AUTOMOBILE GABRIEL EST

7177 Boulevard Henri-Bourassa E, Montreal, QC H1E 7L8
T. : 514 218-7777
www.automobilegabrielest.com Automoblie Gabriel Est

Tro Bachekjian
Représentant des ventes
Véhicules d'occasion
Pre-owned
Sales Consultant
tbachekjian@gabriel.ca
Tél. : 514 327-7777
Poste : 4139
Télec. : 514 262-8019

HONDA GABRIEL

7000, boul. Henri-Bourassa Est
Montréal-Nord, QC H1G 6C4
www.hondagabriel.com

CONCESSIONNAIRE DE QUALITÉ

ALYA
BIJOUTERIE
JEWELLERY

(514) 995-6555
ayla.jewellery@hotmail.com

3678 Boulevard Saint-Martin O,
Laval, QC H7T 1A8

X-LINE LOGISITCS

24/7 delivery services for seamless and secure shipments between Canada and the USA

Special Events, Trade Shows, Inside Delivery, Same Day Delivery, White Glove Services, Warehousing

Operation Manager Raffi Sevia

Tel: 514-968-3281, 514-554-8039, Email: dispatch@x-line.ca
Montreal: 4425 Boul. Poirier, St-Laurent, Qc, H4R 2A4
Toronto: 1149 Kennedy Road, Scarborough, On, M1P 2K8

ASSEMBLÉE NATIONALE DU QUÉBEC

SONA LAKHOIAN OLIVIER
DÉPUTÉE DE / MNA FOR
CHOMEDEY
Sona.LakhoianOlivier.CHOM@assnat.qc.ca
450-686-0166

Serge Keuroghlian
Courtier immobilier
514-892-5649
skeuroghlian@sutton.com

Sutton
groupe sutton - excellence inc.
Agence immobilière
1555, boul. de l'Avenir bureau 100
Laval (Québec) H7S @N5
B 450-662-3036
www.sergekeuroghlian.com

KRIKOR MAROUNIAN RLU
Independent Financial Security Broker

Life Insurance • Disability & Critical Illness Insurance
Group Insurance • RRSP/TFSA/RESP
Travel/Visitor Medical Insurance

11820 General Giraud
Montreal, QC H4J 2H6
Res: (514) 332-7021
Fax: (514) 731-7499
Cell: (514) 927-2666
krikormar@gmail.com

Pâtisserie Samadi et fils

Tél.: 514.315.9572
1 5995, boul. Gouin Ouest, #102
Montréal, QC. H4J 2P8
www.patisseriesamadi.ca / zakaria@patisseriesamadi.ca

Tél.: 514.507.9573
2 595, boul. de la Côte-Vertu
St-Laurent, QC. H4L 1X8

RITA BAGHDASSARIAN
Conseillère en Sécurité Financière
Revenu Garantie Viager

COMPTE D'ÉPARGNE LIBRE D'IMPÔT (CEL) • CRÉATION D'HÉRITAGE •
REER_FERR RENTE RETRAITE • PLAN D'ÉDUCATION-REÉÉ •
ASSURANCE-VIE & HYPOTHÉCAIRE • ASSURANCE SALAIRE
& COLLECTIVE • ASSURANCE DE PARTENARIAT

3820, boul. Lévesque Ouest, Bureau 101,
Laval Qc. H7V 1E8
Tél.: (450) 973-2822 • (514) 884-1117 • Fax: (450) 973-2262
ritabagh@yahoo.com

VIZUALIS
optométriste

DR SHANT DONABEDIAN

Centre d'Achat Fairview · Fairview Mall
Pointe Claire
514 695 2555 · VIZUALIS.CA

ROYAL LEPAGE
Du QUARTIER

JESSICA OHANIAN
REAL ESTATE BROKER
COURTIER IMMOBILIER

☎ 438.838.2626
✉ jessica.ohanian@royallepage.ca
🌐 jessicaohanian.royallepage.ca
📍 6971 ch. Côte-de-Liesse,
St-Laurent, QC H4T 1Z3

Assura Bien inc.
Cabinet en assurance de dommages et de services financiers
Ապահովագրական գրասենեակ

KRIKOR ABRAKIAN VAHAN MATOSSIAN

970 Montée de Liesse, suite 306, Saint-Laurent, Qc. H4T 1W7
T: 514.903.3999

Pâtisserie MAHROUSÉ
FONDÉE EN 1970

9705 Boulevard de l'Acadie, Montréal, QC H4N 2W2
Tél: 514.279.1629 • info@mahrouse.ca • www.mahrouse.ca

Stéphane BOYER
Maire de Laval

Seta TOPOUZIAN
Conseillère municipale
de Renaud

514 862-1402 | s.topouzian@laval.ca

JULIA SEVAN
Photographer

WWW.JULIASEVAN.COM
+1 (514) 909-6660
PHOTOGRAPHY@JULIASEVAN.COM

HAGOP
REFRIGERATOR REPAIR SERVICE
Call (438) 998-4018

LEVON BENOHANIAN ET HAGOP KACHICHIAN
PHARMACIENS-PROPRIÉTAIRES

3915, boul. Samson, Laval, Québec, H7W 2G1
T 450 688-4111 F 450 681-5525
Lundi au vendredi : 8 h 30 à 20 h • Samedi et dimanche : 9 h à 17 h
Infirmière (jeudi) : 8 h 30 à 15 h • LIVRAISON GRATUITE

proximlaval@gmail.com affiliés à Proxim

Հորիզոն
horizon

«Հորիզոն»ի facebook-ի հարթակը Գանատայի մեջ ժամանակաւոր առցանց արգելափակուած ըլլալով, Գանատայի մեր Facebook-ի հետեւորդները կրնան իրազեկուիլ «Հորիզոն»ի հրապարակումներուն՝ «Հայրենի Հորիզոն» նոր հարթակով. Hayreni Horizon

Արտերկրի մեր հետեւորդները կրնան հետեւիլ մեր սկզբնական հարթակին:

Տարածեցէք ձեր «Հորիզոն»ը

Մոնթրեալի մէջ արժանաւայել կերպով նշուեցաւ ՀՕՄ-ի Գանատայի շրջանի 35-ամեակը

Նախաձեռնութեամբ ՀՕՄ-ի Գանատայի Շրջանային վարչութեան եւ կազմակերպութեամբ 35-ամեակի յանձնախումբին, Շաբաթ, 28 Յունիս 2025-ին, երեկոյեան ժամը 7:30-ին, Մոնթրէալի Հայ կեդրոնի ՀՄԸՄ-ԿԱՄՔ մարզասրահէն ներս, տեղի ունեցաւ ՀՕՄ-ի Գանատայի անկախ շրջանի դառնալուն 35-ամեակի հանգիստութիւն-ճաշկերոյթը, նախագահութեամբ Շաքէ Կէօնճեանի, ներկայութեամբ Գանատայի Հայոց Թեմի Առաջնորդ Գերշ. Տ. Բաբգէն Արք. Չարեանի, Հոգշ. Տ. Յակոբ Վրդ. Շաքուպեանի, Լաւալի Ս. Գէորգ եկեղեցւոյ հոգեւոր հովիւ Արժ. Տ. Յակոբ Քէն. Կեատայեանի, Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութեան Ազգային Կեդրոնական վարչութեան անդամ տորթ. Ժիրայր Պասմաճեանի, Գանատայի Հայոց Թեմի Առաջնորդարանի Ազգային վարչութեան ներկայացուցիչ Ծովիկ Թերզեանի, ՀՅԴ Բիւրոյի անդամ Ռաֆֆի Տօնապետեանի եւ Գանատայի Կեդրոնական կոմիտէի անդամ Հրակ Տարազեանի, ՀՕՄ-ի Կեդրոնական վարչութեան Գանատայի ներկայացուցիչ Արմինէ Կարապետեանի, ՀՕՄ-ի ԱՄՆ-ի Արեւմտեան շրջանի Շրջանային վարչութեան ներկայացուցիչ Ռիթա Հինդլեանի, Քեպլէի նահանգային երեսփոխան Սոնա Լախոյեան Օլիվիէի եւ երեսփոխան Սելին Հայթայեանի ներկայացուցիչ Աբրահամ Նիզիպեանի, Լաւալի Քաղաքապետական խորհուրդի անդամ Սեդա Թօփուզեանի, ՀՕՄ-ի Գանատայի Շրջանային վարչութեան անդամներուն եւ Գանատայի 72-րդ Պատգամաւորական ժողովի պատգամաւորներուն, պատկան մար-

միներուն եւ քոյր միութիւններուն ներկայացուցիչներուն, ՀՕՄ-ականներուն, բարերարներուն եւ հիւրերուն:

Հանգիստութիւնը սկիզբ առաւ Գանատայի, Հայաստանի, Արցախի եւ ՀՕՄ-ի քայլերգներու ունկնդրութեամբ, որմէ ետք բարի գալուստի խօսքով հանդէս եկաւ ՀՕՄ-ի Մոնթրէալի «Սօսէ» մասնաճիւղի անդամ Անի Թաշճեան, որ ողջունելէ ետք ներկաները ըսաւ. «Հայ Օգնութեան Միութեան ներկայութիւնը Գանատայի մէջ խորունկ արմատներ ունի, եւ իր գործունէութիւնը սերտօրէն առնչուած է Գանատայի տարբեր քաղաքներուն մէջ հայ գաղութի կազմաւորման զանազան հանգրուաններուն հետ: Տասնամեակներու ընթացքին, ըստ գաղութի զարգացման, նոր մասնաճիւղեր գոյացան, մինչ այլ մասնաճիւղեր թիւի նօսրացում արձանագրելով գաղթեցուցին իրենց գործունէութիւնը: Ներկայիս, տասը մասնաճիւղեր կը գործեն Գանատայի տարածքին, երիցագոյնը հանգրիսանալով Գեմպրիճի (Կալթ) «Մեղրի» մասնաճիւղը, հիմնուած 1911-ին, իսկ կրտսերագոյնները՝ Օթթաւայի «Սեւան» եւ Լաւալի «Շուշի» մասնաճիւղերը, հիմնուած 1993-ին»: Ան իր խօսքը եզրափակեց ըսելով. «ՀՕՄ-ի Գանատայի շրջանը իր իրաւաստուկ դրօշմը դրած է ՀՕՄ-ի համահայկական բոլոր ծրագրերներուն, կատարելապէս արժեւորած է իր առաքելութիւնը, ամէնուրեք սփռելով իր առատաձեռն բարիքները, գոհունակութեան ժպիտ ընծայելով առատաձեռն նուիրատուններուն, ապահովութեան եւ հանգստութեան ժպիտ ընծայելով իր մատակարարած բարիքներէն օգտուող-

ներուն: Եկէք միասնաբար առաւել եւս խտացնենք մեր շարքերը, արհեստավարժ թէ՛ երիտասարդ անդամներով, եւ ՀՕՄ-ի վայել վճռականութեամբ շարունակենք մեր առաքելութիւնը: ՀՕՄ-ը միշտ հանդիսացած է ժողովուրդին սիրտը, որ կը փափախէ անոր կարիքներուն համաձայն»:

Սրբազան Հայրը իր օրհնանքի խօսքը փոխանցեց ըսելով. «ՀՕՄ-ը ժողովուրդին ծոցէն ծնած, նոյն ժողովուրդին ծառայելու յանձնառութեամբ կը սկսի իր ճանապարհը, եւ այդ ճանապարհը ահաւասիկ 115 տարուան ճանապարհ մըն է: Կեանք մը, որ լի է ամբողջանուէր ծառայութեամբ, սիրոյ, նուիրումի ու անշահախնդիր ծառայութեան», ապա աւելցուց. «Այսօր, երբ մեր ժողովուրդը Հայաստանի թէ՛ Սփիւռքի մէջ, զանազան տաղանդներ կ'ապրի, ՀՕՄ-ը այն միութիւնն է, որ հաստատ է իր առաքելութեան ճամբուն մէջ եւ պահպանն է մեր արժէքներուն ու սրբութիւններուն: Պայծառ ու յաղթական երթ կը մղւի 35-ամեայ Գանատայի ՀՕՄ-ին»:

Սրբազան Հօր ճաշի սեղաններու օրհնութենէն ետք տեղի ունեցաւ ճաշի սպասարկութիւն:

ՀՕՄ-ի Գանատայի Շրջանային վարչութեան ատենապետ Լուսին Փալանճեան խօսք առնելով ըսաւ. «ՀՕՄ-ը այսօր նախաձեռնի կազմակերպութիւն մըն է երեք առումով. առաջին՝ ՀՕՄ-ի առաքելութեան հաւատացողներու բանակի ուղեւորութիւնը, երկրորդ՝ ՀՕՄ-ի կազմակերպութեան ունեցած հսկայ կառոյցով, երրորդ՝ ՀՕՄ-ի անդամական շարքերուն մէջ գործող ընկեր-ըն-

կերուհիներու անսակարկ նուիրումով» եւ աւելցուց. «Անկասկած ՀՕՄ-ի ներկայութիւնը Գանատայի մէջ օրհնութիւն մըն է գաղութիս, բայց անկեղծ ըլլանք եւ ըսենք՝ եթէ մեր գաղութը հայօրէն չապրի, վաղը այնտեղ դուք պիտի չգտնէք ո՛չ ՀՕՄ եւ ո՛չ ՀՕՄ-ական: Հետեւաբար, ՀՕՄ-ը չտկարացնելու համար մեր քոյր միութիւններն ու հաստատութիւնները, ինչպէս նաեւ մեր դպրոցն ու եկեղեցին կարեւոր ու անժամանցելի ընելիքներ ունին: Մեզմէ ոչ մէկը կրնայ գոյատեւել առանց միւսին: Հետեւաբար, այս կարեւոր ամեակին պէտք է խոստանանք շարունակել մեր սերտ գործակցութիւնը, հաւատարմ մնանք մեր սկզբունքներուն, որպէսզի միասին ապահովենք ոչ միայն ՀՕՄ-ի պայծառ երթը, այլ նաեւ մեր բոլորիս երթը, մեր գաղութի պայծառ ապագան»:

ՀՕՄ-ի Կեդրոնական վարչութեան անդամ եւ Գանատայի շրջանի ներկայացուցիչ Արմինէ Կարապետեան փոխանցեց իր սրտի խօսքը ըսելով. «Պատմական օր կ'ապրինք այսօր, որովհետեւ կը նշենք երկու մեծ ամեակներ, աշխարհասփիւռ ՀՕՄ-ի 115-ամեակը, իսկ Գանատայի շրջանին՝ 35-ամեակը, մանաւանդ որ կը վայելենք ներկայութիւնը ՀՕՄ-ի Գանատայի շրջաններէն Պատգամաւորական ժողովին մասնակցող պատգամաւորներուն: Մաղթանքս է, որ Գանատան, ինչպէս վերջին 35 տարիներուն, շարունակէ նոյն աշխուժութեամբ կամաւոր իր առաքելութիւնը»:

35-ամեակ... Ծար. կարդալ էջ 9

Թորոնթոյի մէջ տեղի ունեցան ՀՕՄ-ի Ամէնօրեայ վարժարանի 2024-2025 տարեշրջանի ամապերջի հանդէսները

ՀՕՄ-ի Ամէնօրեայ վարժարանին համար Յունիս 2025-ը տօնական ամիս էր, որուն ընթացքին տեղի ունեցան Պապայեան մանկապարտէզի, Գոլոյեան նախակրթարանի եւ Լափոյեան երկրորդական վարժարանի ամապերջի հանդէսներն ու վկայականներու բաշխումները, ներկայութեամբ ծնողներուն, ուսուցչակազմին, պաշտօնէութեան, համայնքի ներկայացուցիչներուն եւ հոծ բազմութեան:

Ուրբաթ, 6 Յունիսին, երեկոյեան ժամը 5:30-էն սկսեալ եռուգեռ էր Թորոնթոյի Հայ Երիտասարդական կեդրոնի մուտքին: 53 մանուկներ, իրենց ծնողներուն ընկերակցութեամբ, ժամանեցին կեդրոն, ուրախ եւ խանդավառ մթնոլորտ մը ստեղծելով:

Ձեռնարկը սկսաւ «Համազգային» թատերասրահին մէջ, յիշատակի նկարներու ցուցադրութեամբ մը, որ կը ներկայացնէր Ծիւ կարգէն մինչեւ Ծաղիկ կարգի մեր աշակերտներուն գործունէութիւնները: Մինչ հանդիսատեսը սուգուած էր յիշատակներու ծովին մէջ, 53 չրջանաւարտ ծաղիկները կը շարունակէին բեմին վրայ, վարձագոյրներու ետին: Կ'աւարտի ներկայացումը: Կը հնչեն Գանատայի, Հայաստանի եւ Արցախի օրհներգները, ու ապա վարժարանի տնօրէն Րաֆֆի Սարգիսեանը կ'ողջունէ ներկաները եւ պաշտօնապէս բացուած կը յայտարարէ հանդէսը:

Բացուեցաւ վարձագոյրը: Շրջանաւարտները մեզ դիմաւորեցին իրենց անմեղ ժպիտներով, ապա հայերէն, անգլերէն եւ ֆրանսերէն լեզուներով երգեցին եւ ասմունքեցին եւ հանդէսի առաջին բաժինը փակեցին հայկական պարով, որ մեծ խանդավառութիւն ստեղծեց ներկաներուն մօտ:

Եւ կը հասնի սպասուած պահը: Տնօրէն Րաֆֆի Սարգիսեանի, փոխ տնօրէնուհի Զէյա Գաբուսեանի եւ Ծաղիկ կարգի ուսուցիչներուն ձեռամբ կը կատարուի վկայականներու բաշխումը:

Այսպէս, ծաղիկները հրաժեշտ տուին մանկապարտէզի ջերմ կեանքին ու ուրախ խաղերուն, եւ ցոյց տուին իրենց պատրաստակամութիւնը՝ անցնելու նախակրթարանի Ա. դասարան՝ հայկական պարով:

Ս. Աստուածածին Հայաստանեայց Առաքելական եկեղեցւոյ հովիւ Հոգշ. Տէր Գարեգին Մ. Վրդ. Շխրտըմեանի սրտի խօսքով ու «Պահպանիչ»ով վերջ գտաւ հոգեթով հանդիսութիւնը:

Յաջորդող Ուրբաթ օր, 13 Յունիսին, Գոլոյեան նախակրթարանի ընթացքը աւարտող 51 աշակերտներու Համազգային թատերասրահ հանդիսաւոր մուտքով եւ Գանատայի, Հայաստանի, Արցախի եւ վարժարանի օրհներգներու յոտնկայս ունկնդրութեամբ սկիզբ առաւ վարժարանիս 8-րդ կարգի հանդէս-վկայականներու բաշխումի երեկոն: Ձեռնարկը կը հանդիսավարէր վարժարանիս հայերէն լեզուի եւ գրականութեան վաստակաշատ ուսուցիչ տիկին Սիւզի Մելիտոնեանը:

Շրջանաւարտները հանդէս եկան ասմունքով: Երախտիքի խօսքեր արտասանեցին հայերէնով Այդ Ասիլեան, անգլերէնով Լարա Թորոսեան եւ ֆրանսերէնով Սեւանա Թուլթակեան:

Տնօրէնութեան խօսքը փոխանցեց տնօրէն Րաֆֆի Սարգիսեան, որ յայտնեց, թէ վարժարանիս համայնքը իր յաջողութիւնները կը պարտի աննման, ժրաշան եւ նուիրուած անձնակազմին: Սարգիսեան լուսարձակի տակ առաւ համայնքիս հեռատես եւ նուիրեալ դեկավարներու տեսիլքն ու աշխատանքը, որով հիմը դրին այս վարժարանին: Ան նաեւ նշեց, թէ 51 աշակերտներով այս հունձքը, վարժարանիս 46-ամեայ պատմութեան մէջ, կը ներկայանայ որպէս 8-րդ կարգի աւարտական մեծաթիւ հունձքը:

Ապա, 8-րդ կարգի ուսուցիչներուն, տնօրէնին եւ կրթական խորհուրդի ատե-

նապետին ձեռամբ տեղի ունեցաւ մրցանակներու եւ վկայականներու բաշխումը: Հոգշ. Տէր Գարեգին Մ. Վրդ. Շխրտըմեան արտասանեց իր սրտի խօսքն ու «Պահպանիչ»ը:

Շրջանաւարտներու հանդիսաւոր ելքով փակուեցաւ հանդիսութիւնը:

Եւ վերջապէս, Ուրբաթ, 20 Յունիսին, երեկոյեան ժամը 7:00-ին, մանկապարտէզի եւ նախակրթարանի վկայականներով արդէն գինուած եւ երկրորդական վարժարանի ընթացքը աւարտած 27 պարման-պարմանուհիներ, շաբաթ մը ամբողջ հետեւելով երկրորդական կարգերու հայ գրականութեան եւ հայ դատի ուսուցիչ տիկին Աշխէն Մալխասեանի ցուցմուքներուն, հանդիսաւոր մուտքով շարուեցան Թորոնթոյի Հայ Երիտասարդական կեդրոնի «Համազգային» թատերասրահի բեմին վրայ: Գանատայի, Հայաստանի, Արցախի եւ վարժարանի օրհներգներէն ետք, տիկին Մալխասեան ողջունեց ներկաները եւ հաստատեց ներկայութիւնը գաղութիս հոգեւորականաց դասուն, Հայ կեդրոնի յարակից միութիւններու, ՀՕՄ-ի «Ռուբինա» մասնաճիւղի ներկայացուցիչներուն եւ բարերարներուն: Մալխասեան յայտնեց, որ այս 27 պարման-պարմանուհիները «մեր աչքերուն առջեւ կազմաւորուեցան եւ դաստիարակուեցան իրբեւ տիպար քաղաքացիներ ու հայրենասէր հայեր եւ այսօր հաստատ քայլերով պիտի շարունակեն իրենց երթը դէպի նորանոր բարձունքներ»:

Շրջանաւարտները հանդէս եկան բանաստեղծութիւններու կատարումով: Հրաժեշտի ուղերձներ արտասանեցին հայերէնով Արամ Ասիլեան, անգլերէնով Բալիկ Ասդուր եւ ֆրանսերէնով Գառնի Գույումճեան:

Բեմ հրաւիրուեցաւ տնօրէն Րաֆֆի Սարգիսեան, որ նշեց, թէ այսօրուան ստանալիք վկայականներով չրջանաւարտները կը միանան ծանր պատասխանատուութիւններ կրող այն փաղանգին, որ իր յաճախած միջավայրերուն մէջ կը դառնայ հայ ազգի ու դատի առաքեալը եւ իր յաջողութիւնները միշտ կը ծառայեցնէ ազգի վերելքին, շէշտելով որ այդ ոգիով Թորոնթոյի համայնքը կրցած է դոյատեւել: Սարգիսեան վերլիչեցուց, որ անցեալ աւարտական հանդէսներուն վարժարանը ստեղծեց աւանդութիւն մը՝ յաջորդական հունձքերը անուանելու հայրենիքի տարածքներու կամ հերոսներու անուններով, ամրապնդելու մեր շրջանաւարտներու պահանջատէր ոգին. «Վկայակոչելով ձեր տարիներու ընթացքին ցուցաբերած ազգանպաստ գործերն ու ձեր բուռն հայրենասիրութիւնը, տպաւորուելով ձեր նուիրուածութեամբ, քաջ գիտնալով որ ձեր մէջ կ'ապրի եւ կը շարունակէ ծաղկիլ հայու հզօր ոգին, որով գինուած դուք պիտի սաւառնիք արիաբար դէպի ազգային եւ անձնական կեանքի նուաճումներ, ձեր հունձքը կ'անուանենք «Նրիմեան Հայրիկ» հունձք», ըսաւ ան:

12-րդ կարգի ուսուցիչներուն, տնօրէնին եւ կրթական խորհուրդի ատենապետին ձեռամբ տեղի ունեցաւ մրցանակներու եւ վկայականներու բաշխումը:

Ս. Աստուածածին Հայաստանեայց Առաքելական եկեղեցւոյ հովիւ Արթ. Տէր Տաթեւ Աւագ Քահանայ Միքայէլեանի սրտի խօսքէն եւ օրհանանքէն ետք, հնչեց «վերջին զանգ»ը, «Նրիմեան Հայրիկ» հունձքի շրջանաւարտները նետեցին իրենց գլխարկները, վերջին անգամ ըլլալով նկարուեցան ուսուցիչներուն հետ ու սրահէն դուրս ելլելով հայու հպարտութեամբ հրաժեշտ տուին վարժարանին՝ ուղուելու դէպի լուսաշող ապագայ:

ՀՕՄ-ի Ամէնօրեայ վարժարան
Լուսանկարները՝ Յարութ Յակոբեանի

«Անահիտ» երաժշտանոցին ամապերջի համերգը

Ինչպէս ամէն տարի, այս տարի եւս, 18 Յունիս 2025-ին, տեղի ունեցաւ «Անահիտ» երաժշտանոցին տարեկան համերգը, Թորոնթօ, Գանատա:

Տիկին Անահիտ Կուստուզեանի աշակերտները, 30 տարիներու ընթացքին ունեցած են զանազան համերգներ, օգնելու Հայաստանի մանկատուներու (orphanges), հոգալու երեխաներուն անմիջական ու անհրաժեշտ պէտքերը, ինչպէս՝ Հայաստանի մէջ Նիկողայոս Տիգրանեանի անուան դպրոցի տեսողութենէ զուրկ տաղանդաւոր աշակերտներուն բժշկական օգնութիւն, Պրէյլ (Braille alphabet) յատուկ գիրքեր եւ այլ պարագաներ ապահովել:

«Դրօշ Եռագոյն» տեսահոլովակը, կազմակերպուած տիկին Անահիտ Կուստուզեանի կողմէ եւ մասնակցութեամբ իր եւ իր աշակերտներուն, Թորոնթոյի հայ երիտասարդ երգիչներու, հանրաճանաչ «Սասուն» պարախումբի եւ հանրայայտ երաժիշտներու իւրաքանչեւ բարեգործական ծրագիր էր, նուիրուած 2020 թուականի պատերազմէն ծանրօրէն վիրաւորուած հայ հերոսներուն՝ ապահովելով անոնց բժշկական հոգատարութիւն, որ տակաւին ընթացքի մէջ է, կարեւոր նպատակ ունենալով անգամ մը եւս յիշեցնել մարդոց զնահատել կեանքի արժէքները:

Ներկաներուն ուրախ տրամադրութեամբ սկսաւ համերգը:

Հերթաբար, երգով ու նուագներով բեմ բարձրացան հետեւեալ աշակերտները. Ալիանա Աթթա, Արփի եւ Լիլիթ Աբրահամեաններ, Շարանիա Սիբաւալան, Պիէն Էլմա Լութզ, Վիքթորիա Պրք, Վիքթորիա Կոլենթիսի եւ Քաթրին Մատոյեան:

Բոլոր կատարումները հաճելի եւ սրտայոյզ էին: Համերգը աւարտեցաւ բուռն ծափահարութեամբ եւ ներկաներուն բարձր տրամադրութեամբ:

Aliev insiste sur le «retour des azéris occidentaux en Arménie»

BAKOU — Le président azerbaïdjanais Ilham Aliev a de nouveau exigé le 4 juillet que l’Arménie assure le retour des azerbaïdjanais qui y vivaient jusqu’à la fin des années 1980, alors qu’il accueillait les dirigeants de la Turquie, de l’Iran et de plusieurs autres États musulmans au Haut-Karabagh.

Ils se sont réunis à Stepanakert pour un sommet de l’Organisation de coopération économique (ECO), environ deux ans après que la ville soit devenue une ville fantôme à la suite d’une offensive militaire azerbaïdjanaise qui a contraint la population ethnique du Karabagh à fuir vers l’Arménie et a rétabli le contrôle total de Bakou sur le territoire.

Dans son discours lors du sommet, Aliev n’a fait aucune mention de l’exode et a plutôt affirmé «le droit au retour des azerbaïdjanais expulsés de force du territoire de l’Arménie moderne».

«Les efforts visant à assurer le retour pacifique des azerbaïdjanais occidentaux sur leurs terres ancestrales, en Arménie, se poursuivront à l’avenir», a-t-il déclaré.

Aliev a félicité les nations musulmanes membres de l’Organisation de coopération islamique (OCI) pour avoir soutenu ses revendications dans une déclaration commune adoptée par leurs ministres des Affaires étrangères le 21 juin lors d’une réunion à Istanbul. La déclaration, condamnée par Erevan, déplorait «le refus de l’Arménie d’engager un dialogue avec la

communauté azerbaïdjanaise occidentale».

Quelques jours seulement après la réunion d’Istanbul, le ministère iranien des Affaires étrangères a clairement indiqué qu’il désapprouvait la formulation pro-azerbaïdjanaise de la déclaration, affirmant qu’elle «pourrait susciter un désir de changements géopolitiques». Pour sa part, l’ambassadeur iranien en Arménie, Mehdi Sobhani, a rejeté la description persistante par les dirigeants azerbaïdjanais d’une grande partie du territoire arménien comme «Azerbaïdjan occidental». Toutefois, le président iranien Massoud Pezeshkian, qui était également présent au sommet de Stepanakert, ne s’est pas ouvertement opposé aux dernières déclarations d’Aliev.

La déclaration de l’OCI stipule également que l’Arménie doit «cesser de porter atteinte à la souveraineté et à l’intégrité territoriale de l’Azerbaïdjan» et «lever les obstacles juridiques et politiques qui subsistent» à un accord de paix entre l’Arménie et l’Azerbaïdjan. Elle a ainsi effectivement soutenu les conditions préalables posées par l’Azerbaïdjan pour la signature d’un tel traité finalisé par les deux parties en mars. Celles-ci comprennent une modification de la constitution arménienne.

Aliyev n’a fait aucune déclaration au sujet de cet accord. Il devrait rencontrer le Premier ministre arménien Nikol Pashinian dans le courant du mois.

(RFE/RL)

Plus de la moitié des attaques contre les chrétiens en Israël visent les arméniens selon un rapport

JERUSALEM — Cette année, entre avril et juin, 50 incidents motivés par la haine envers les chrétiens ont été recensés en Israël, selon un rapport publié par le Centre pour la liberté religieuse. Les attaques ciblées dans la Vieille Ville de Jérusalem sont particulièrement inquiétantes.

Plus de la moitié de ces attaques ont eu lieu dans le quartier arménien ou autour du Patriarcat de l’Église arménienne.

Les principaux incidents en dehors de la Vieille Ville ont été recensés sur le Mont Sion, à Jérusalem-Ouest.

Le clergé et les habitants chrétiens ont principalement été victimes de crachats, de harcèlement, d’insultes, de profanation de lieux saints et d’intrusions. D’autres actes de vandalisme ont également été signalés.

Les principales cibles de la haine étaient le clergé arménien, franciscain catholique, ortho-

doxe et les citoyens chrétiens.

Un cas de menace d’incendie criminel contre un ecclésiastique arménien a également été recensé.

Le rapport indique que parmi les incidents enregistrés depuis janvier 2025, seuls 22 cas ont été signalés à la police. Parmi ceux-ci, seuls deux ont été traduits en justice, six ont été classés sans suite et 14 affaires sont au point mort. Lors des audiences à la Knesset, la police a admis l’existence d’une à trois inculpations liées à ces incidents.

Cette situation a suscité le mécontentement non seulement des responsables chrétiens, mais aussi de la société civile. Le rapport publié par le Centre pour la liberté religieuse a été présenté lors de deux sessions de la commission de la Knesset. La prochaine session est prévue dans la Vieille Ville.

(Armenews)

Nouvelle charge de Nikol Pachinian contre le Catholicos: une menace à peine voilée d’arrestation

EREVAN—Dans une déclaration publiée le 7 juillet sur ses réseaux sociaux, le Premier ministre arménien Nikol Pachinian a laissé entendre que la détention de nouvelles figures ecclésiastiques n’était pas exclue, relançant ainsi les tensions avec l’Église apostolique arménienne. Appelant le Catholicos de tous les Arméniens, Karékine II, par son nom civil il écrit: «Si Ktrich Nersisyan considère comme illégale la détention de Vazgen Galstanyan et de Guevorg Adjapahyan, alors cela signifie qu’il partage leur idéologie et leurs plans: organiser un coup d’État militaire, abattre des gens contre les murs, semer le chaos dans le pays.

D’autant plus que, dans ces circonstances, aucun territoire de la communauté élargie de Vagharchapat ne peut être interdit aux forces de l’ordre — surtout quand, grâce à Ktrich et à quelques autres, ces lieux ne sont nullement interdits... aux relations adultères».

Cette rhétorique, particulièrement virulente, s’inscrit dans une série d’attaques répétées du Premier ministre contre l’institution

religieuse, qu’il accuse d’avoir soutenu en sous-main des menées antigouvernementales. Il fait également allusion, dans la suite de son message, à la ville sainte d’Etchmiadzine, siège du Saint-Siège de l’Église arménienne, en affirmant que «rien ne saurait interdire l’accès des forces de l’ordre à un territoire quelconque de la communauté élargie de Vagharchapat [nom administratif d’Etchmiadzine] ».

Pachinian va jusqu’à ironiser sur le caractère « moralement neutre » de certains lieux, insinuant que ceux qui dénoncent l’intervention policière seraient bien moins regardants lorsqu’il s’agit de comportements jugés immoraux. Cette phrase, qui semble viser nommément le Catholicos, constitue une nouvelle escalade verbale.

Alors que le climat politique reste tendu en Arménie, cette déclaration ravive les craintes d’un durcissement de la ligne gouvernementale contre le clergé, l’un des derniers contre-pouvoirs encore influents dans le pays.

(Armenews)

Le Patriarche Maşalyan: «Nous avons exprimé notre protestation silencieuse au Premier ministre Pachinian»

ISTANBUL — Selon un article paru le 3 juillet dans Agos, le Patriarche des arméniens de Turquie, Sahak Maşalyan, a tenu une conférence de presse au Patriarcat d’Istanbul, en présence du Père supérieur Krikor Damadyan, après son retour des États-Unis. Cette rencontre avec les médias visait à clarifier la position du Patriarcat face à la récente visite du Premier ministre arménien Nikol Pachinian à Istanbul.

Maşalyan a d’abord évoqué son séjour aux États-Unis, soulignant l’accueil chaleureux reçu, en particulier de la part des arméniens originaires de Turquie. Il a noté le contraste entre la vitalité de la diaspora arménienne américaine et le déclin démographique des communautés chrétiennes du Moyen-Orient.

«Les arméniens s’évaporent ici et deviennent nuages... ils vont en Amérique et y portent du fruit.»

Il a néanmoins alerté sur le risque d’assimilation des nouvelles générations, et salué les efforts faits pour préserver l’identité arménienne (églises,

écoles) en Californie.

Le cœur de la conférence concernait la non-participation du Patriarcat à la visite de Pachinian à Istanbul, marquée par l’absence de représentants religieux lors de sa venue à l’église de Kumkapı et par la fermeture symbolique du bâtiment patriarcal.

Selon Maşalyan, cette attitude constituait une «protestation silencieuse», motivée par: — L’absence de protocole: aucune demande officielle n’avait été adressée au Patriarcat pour organiser une rencontre.

— Le conflit entre Pachinian et le Catholicos Karékine II: Maşalyan déplore le ton irrespectueux adopté par Pachinian à l’égard du chef spirituel de l’Église apostolique arménienne.

— La volonté d’éviter une instrumentalisation politique du religieux.

Le Patriarche souligne une erreur de la part du gouvernement arménien: ne pas avoir engagé de correspondance officielle avec le Patriarcat, contrairement à ce qui s’était fait lors de précédentes visites, notamment celle du pré-

sident Levon Ter-Petrossian.

Il rappelle que le Patriarcat arménien de Turquie, vieux de 500 ans, est une institution à part entière, qui ne peut être ignorée dans les relations arméno-arméniennes.

«La République d’Arménie a 35 ans. Le Patriarcat, lui, a une histoire de 500 ans».

Maşalyan a justifié l’absence d’un prêtre lors de la visite à Kumkapı:

«C’est une position consciente, motivée par le langage agressif de M. Pachinian envers le Catholicos».

Il a rappelé que d’autres autorités ecclésiastiques, comme le Catholicos Aram Ier (Cilicie) et le Patriarche arménien de Jérusalem, avaient également exprimé leur soutien à Karékine II et pris leurs distances avec Pachinian.

Il réfute toute hostilité politique, mais défend l’autonomie et la dignité de l’Église:

«Nous ne voulons pas que nos affaires ecclésiastiques soient abordées avec un langage irrespectueux».

(Armenews)

L’Arménie souhaite rejoindre le groupe dirigé par la Chine

EREVAN — Près de trois mois après s’être engagé à demander l’adhésion de l’Arménie à l’Union européenne, le gouvernement arménien a annoncé le 3 juillet son intention de rejoindre l’Organisation de coopération de Shanghai, un groupe de dix États eurasiatiques dirigé par la Chine.

«Partageant les principes fondateurs de l’Organisation de coopération de Shanghai, à savoir l’intégrité territoriale, le non-recours à la force et l’inviolabilité des frontières, la République d’Arménie a exprimé le souhait de devenir membre de l’OCS», a déclaré le ministère arménien des Affaires étrangères dans un message publié sur les réseaux sociaux.

Cette décision a été annoncée une semaine après la visite du ministre des Affaires étrangères Ararat Mirzoyan en Chine. M. Mirzoyan et son homologue chinois Wang Yi

auraient convenu de s’efforcer de faire passer les relations sino-arméniennes au niveau de «partenariat stratégique».

«Nous avons souligné le caractère stratégique de nos relations et nous voyons un intérêt mutuel à officialiser le renforcement de ces relations», a déclaré M. Mirzoyan au journal South China Morning Post.

L’Arménie a actuellement le statut de «partenaire de dialogue» au sein de l’OCS, qui lui a été accordé en 2016. Parmi les membres à part entière de cette organisation créée en 2001 figurent la Russie et quatre autres anciens États soviétiques qui composent l’Organisation du traité de sécurité collective (OTSC), une alliance militaire dirigée par la Russie.

Erevan a suspendu son adhésion à l’OTSC début 2024, accusant ses anciens alliés soviétiques de ne pas respecter leurs engagements en matière

de sécurité envers l’Arménie. Le Premier ministre Nikol Pashinian est allé jusqu’à déclarer en septembre 2024 que l’OTSC constituait une menace existentielle pour son pays.

Soulignant encore davantage ses tensions accrues avec Moscou, le gouvernement de Pashinian a promulgué en avril dernier une loi déclarant «le début du processus d’adhésion de l’Arménie à l’Union européenne». La chef de la diplomatie européenne, Kaja Kallas, a salué cette initiative lors de sa visite à Erevan en début de semaine. Mirzoyan a déclaré avoir discuté avec Kallas «des prochaines étapes réalistes possibles dans la mise en œuvre de cette loi».

L’UE et les États-Unis ont imposé des sanctions économiques à trois des dix États membres de l’OCS : la Russie, la Biélorussie et l’Iran.

(RFE/RL)

«C’est encore loin la signature? Tais-toi et rame!»

GÉRARD MERDJANIAN

Vu que le Premier ministre Nikol Pachinian a refusé en 2018 les propositions de Lavrov de céder cinq des sept districts entourant le Haut-Karabagh et ne garder que les deux districts mitoyens à l’Arménie; il a été délaissé par la Russie. De plus, persuadé qu’il est un chef de guerre émérite, pouvant se dispenser de l’avis de ses généraux, il n’a pas vu (ou voulait voir) ce qui se préparait en face. Bilan côté arménien de la seconde guerre du Karabagh: 5.000 morts et plus de 10.000 blessés.

Pour le président Ilham Aliiev, négociier avec le Premier ministre arménien doit être un vrai plaisir, pour ne pas dire un agréable passe-temps. Pour obtenir, il suffit de demander, voire de menacer, si réticence il y a. Il en est ainsi depuis sa victoire dans la guerre des 44 jours de 2020, le tout couronné par un accord de cessez-le-feu signé sous l’égide de Moscou et qui fait la part belle à l’Azerbaïdjan. Logique puisque c’est le vainqueur.

Le compte tenu du caractère guerrier et vengeur du potentat azéri, ce qui était prévisible arrive à grand pas. Pas de nouvelles agressions d’envergure contre le territoire arménien, mais des grignotages permanents. Sous la pression de l’UE et de Bakou, Pachinian lâche totalement le Karabagh se dirige vers un accord de paix avec Aliiev. Fort de sa supériorité, ce dernier ne se gêne pas pour charger la mule et poser ses conditions pour signer un accord de paix.

On connaît les points 16 et 17 du texte de l’accord de paix, qui posaient un problème (a); c’est réglé. On connaît également les deux conditions à remplir avant la signature (b), c’est en cours de traitement, bien qu’il ne soit pas dit que ce sera fait avant la fin du mandat de Pachinian en avril prochain.

Il n’est pas dit que le parti de Nikol Pachinian obtienne comme en juin 2021 la majorité des sièges et qu’il soit reconduit dans ses fonctions. Sa vision d’une Arménie ‘réelle’ associée à une suite d’abandons face au tandem turco-azéri, ont fait chuter sa popularité à 11,5% en mai dernier.

Voilà qu’apparaissent deux nouvelles exigences, qui n’ont pas encore le label officiel ‘conditions’, mais cela ne saurait plus tard.

1 – Le retour sur leur terre ancestrale — l’Azerbaïdjan occidental, de 300.000 azerbaïdjanais, chassés de force par les arméniens, dans les derniers mois de l’Union soviétique.

2 - La mise en ouvre d’une voie de communication sans entrave — le couloir du Zanguézour, entre l’Azerbaïdjan et sa république autonome, le Nakhitchévan.

Le dictateur azéri, comme un très grand nombre de dirigeants, à une mémoire sélective. Il omet volontairement de parler du sort des arméniens qui ont fui l’Azerbaïdjan à partir de 1988, suite aux pogroms anti-arméniens — Soumgaït (février 1988), Kirovabad (novembre 1988), Bakou (janvier 1990). Pour éviter de nouveaux massacres, les derniers arméniens du Karabagh, environ 120.000 personnes, ont préféré fuir devant la soldatesque azérie. En contradiction avec les termes de l’accord tripartite de cessez-le-feu du 9 novembre 2020, les soldats russes de la paix avaient reçu l’ordre de ne pas s’interposer.

En avril, la porte-parole du ministère arménien des Affaires étrangères (MAE), Ani Badalian, avait réagi aux propositions des dirigeants azéris en déclarant qu’«il n’existe pas d’Azerbaïdjan occidental sur le territoire de l’Arménie; l’Azerbaïdjan occidental désigne la région occidentale de l’Azerbaïdjan, c’est-à-dire les districts attenants à la frontière arménienne ainsi que la république autonome du Nakhitchévan». Elle a souligné que les autorités azerbaïdjanaises utilisaient le terme «Azerbaïdjan occidental» pour désigner une partie du territoire souverain de l’Arménie — le Syunik. Le ministre des Affaires étrangères, Ararat Mirzoyan, avait précédemment décrit le discours azerbaïdjanais sur l’«Azerbaïdjan occidental» comme une revendication territoriale contre l’Arménie.

Le 23 juin, un nouveau communiqué du MAE rappelle ces mises au point.

Lorsque la première guerre Arménie-Azerbaïdjan a éclaté en 1991, tous les azerbaïdjanais qui habitaient en Arménie, environ 200,000 personnes, ont quitté — et non chassés, le pays. Cet exode a été poursuivi jusqu’en 1994 par les 400.000 azerbaïdjanais qui ont fui le Haut-Karabagh et les sept districts mitoyens devant l’avancée des troupes arméniennes.

Notons, a contrario, que depuis le début des hostilités en 1988 jusqu’au nettoyage ethnique de septembre 2023, plus de 250.000 arméniens ont fui — et non quitté, l’Azerbaïdjan, de gré ou de force.

La visite du Premier ministre arménien en Turquie, n’a fait que confirmer l’état d’esprit d’Erdoğan envers Nikol Pachinian. Ce n’est pas parce que l’on sourit ou qu’on se serre la main que les négociations progressent. Si sur le papier on se met d’accord, en pratique les décisions prises ne sont pas appliquées, comme ouvrir la frontière pour les diplomates ou pour les étrangers. Quant aux voies de communications, routières ou ferrées, elles sont loin d’être prêtes.

Le blocus de l’Arménie mis en place en 1993 par Ankara est toujours opérationnel, s’ajoute à cela la demande réitérée d’Erdoğan d’ouvrir la liaison Nakhitchévan-Azerbaïdjan de manière extraterritoriale, sous contrôle non-arménien.

Nikol Pachinian devrait cogiter la citation d’Ève Curie: «La paix à n’importe quel prix, ce n’est plus la paix».

(chroniques-diplomatiques)

a) Renonciation mutuelle aux revendications internationales et non-déploiement de représentants tiers à la frontière entre l’Arménie et l’Azerbaïdjan.
b) Modification de la Constitution et dissolution du Groupe de Minsk de l’OSCE.

Un don exceptionnel de 1 million de dollars pour soutenir les familles et encourager les élèves méritants

C’est avec immense gratitude que nous annonçons un geste de générosité exceptionnel de la part de l’un de nos fidèles partenaires, La Fondation Famille Manouk Djoukhadjian (FFMD).

Organisme à but non lucratif, la FFMD a pour mission d’offrir des bourses d’études à de jeunes élèves motivés, académiquement performants et issus de milieux financièrement défavorisés, afin de les soutenir dans la poursuite de leurs études. Partenaire de notre institution depuis 2012, la Fondation soutient régulièrement le programme de bourses de la FÉASH, permettant ainsi à de nombreux élèves de bénéficier de son appui.

Aujourd’hui, fidèle à sa mission et à son engagement envers notre communauté, la FFMD franchit une nouvelle étape en versant un don de 1 million de dollars pour la création d’un fonds de dotation dédié à notre programme d’aide financière.

Ce don coïncide avec un moment particulièrement symbolique pour notre communauté : l’année du jubilé d’or de l’École arménienne Sourp Hagop. Cet anniversaire marque un demi-siècle d’excellence éducative, d’engagement communautaire et de transmission des valeurs culturelles arméniennes. Quelle

M. Manouk Djoukhadjian

meilleure manière de célébrer ce jalon historique qu’en investissant directement dans l’avenir de nos élèves et de notre institution!

«La mission principale de l’École arménienne Sourp Hagop est de former la prochaine génération de notre communauté. J’estime que cette mission a une importance capitale, et je veux faire mon possible pour aider les jeunes qui seront nos leaders de demain. Nous sommes chanceux d’avoir une école qui n’a rien à envier aux autres institutions scolaires de la ville et de la province. L’École arménienne Sourp Hagop a tout pour atteindre l’excellence tant en matière d’offre de services que de formation.» – M. Manouk Djoukhadjian, pré-

Les leaders de demain, c’est aussi en quelque sorte les philanthropes de demain que nous formons. Il y a en effet un lien très spécial qui unit le donateur au donataire, même si chacun demeure inconnu ou anonyme pour l’autre. Souvent, celui qui reçoit est motivé à donner à son tour — comme c’était le cas pour moi, et une belle chaîne de solidarité se crée, au profit de toute une communauté
M. Manouk Djoukhadjian

Samvel Karapetyan se dit prêt à se battre pour l’Arménie

EREVAN—Le Premier ministre arménien Nikol Pashinyan et son gouvernement n’ont aucun lien avec l’avenir du peuple arménien, selon une nouvelle déclaration du président du groupe Tashir, Samvel Karapetyan, qui se trouve actuellement dans le centre de détention des services de sécurité nationale arméniens.

Cette déclaration a été lue par l’avocat Aram Vardevanyan lors d’une marche en soutien à Karapetyan et à l’Église arménienne. Elle se lit comme suit:

«Ces derniers jours ont été, sans exagération, parmi les plus importants de ma vie. Pendant ma détention illégale, je n’ai pas connu un seul instant d’isolement ou de solitude. L’amour amical et l’attitude respectueuse de milliers de nos compatriotes, que j’ai pu ressentir à travers les médias à ma disposition, ainsi que les offres sincères de soutien et d’aide de toutes sortes que j’ai reçues par l’intermédiaire de mes contacts, non seulement de mes parents, amis et connaissances, mais aussi de milliers d’inconnus,

sont capables de rendre tout être humain heureux.

Les murs et les barreaux de la cellule d’isolement ne sont pas un fardeau absolu lorsque votre travail et votre vie sont si appréciés par les gens.

Merci, chers compatriotes, d’être qui vous êtes et d’être ce que vous êtes.

Mais votre attitude est aussi inspirante qu’obligatoire. Pour moi, cela signifie au moins deux choses. Premièrement, la majorité de nos compatriotes sont d’accord avec moi et croient qu’un petit groupe qui a longtemps nié notre histoire et nos traditions ne peut pas piétiner notre identité pour poursuivre ses intérêts étroits. Ils n’ont pas le droit d’attaquer notre Sainte Église apostolique arménienne. Nous ne le permettrons pas, à notre manière.

Et deuxièmement, notre peuple montre par son attitude que ce n’est pas moi qui suis isolé, mais les autorités actuelles, qui sont seules, loin du peuple arménien et de l’Arménie, isolées de nos valeurs historiques. Et nous devons non seulement constater ensemble cette réalité, mais aussi la rendre visible à tous

sident de la Fondation Famille Manouk Djoukhadjian

Ce fonds constitue ainsi la base d’un programme d’aide financière qui démontre concrètement notre engagement à soutenir les familles dans le besoin d’aujourd’hui et de demain. Il offrira un appui précieux aux familles qui en font la demande et dont les enfants maintiennent une moyenne scolaire supérieure à 80 %. Grâce à ce programme, de nombreux élèves motivés, mais freinés par des contraintes financières pourront poursuivre leur parcours scolaire au primaire et au secondaire avec plus de confiance et d’espoir.

En plus de ce soutien de base visant à couvrir une partie des frais de scolarité des bénéficiaires, le programme accordera un montant supplémentaire aux élèves maintenant une moyenne de plus de 85 %, en reconnaissance de leur engagement académique exceptionnel. Cette mesure vise à encourager et valoriser l’excellence scolaire, en récompensant les efforts remarquables de nos élèves.

Nous remercions chaleureusement La Fondation Famille Manouk Djoukhadjian dont le don témoigne d’une vision forte et d’un engagement durable envers l’éducation. Merci pour votre confiance renouvelée, et merci de croire au potentiel de chaque élève.

Grâce à des gestes philanthropiques comme celui-ci, nous bâtissons ensemble un avenir plus prometteur pour tous, et nous honorons de la plus belle manière possible les 50 ans de réussite et de croissance de notre École!

TAMAR YAGHEJIAN, CPA

École arménienne Sourp Hagop

Directrice des finances et de la philanthropie

de manière civilisée et politique.

Je suis prêt à commencer le combat pour notre pays et notre patrie, que personne ne va améliorer et protéger pour nous.

Il est temps de nous unir autour d’une force fondamentalement nouvelle, de former un poing unique.

L’Arménie doit devenir un pays prospère et moderne, juste et sûr, un pays de solidarité et d’unité internes, un pays qui protège tous les droits du peuple d’Artsakh, un pays véritablement souverain et un allié fiable, un pays qui a restauré sa dignité, laissant derrière lui la division entre le noir et le blanc, la scission intra-nationale artificielle, la rupture des relations avec la diaspora, l’incertitude quant à l’avenir de nos enfants et de nos jeunes, les répressions et l’anarchie, les défaites et l’humiliation, la pauvreté et le désespoir. Je sais comment faire tout cela. Et nous le ferons ensemble. Ensemble, nous devons montrer au monde entier que c’est ce qui sied à un arménien. Ensemble vers une nouvelle et meilleure période de notre histoire», a déclaré Karapetyan dans son message.

(Armenews)

Swiss-led delegation visits Washington to promote peace initiative on Nagorno-Karabagh

WASHINGTON — A high-level delegation consisting of Swiss lawmakers is in Washington this week to present the Swiss Peace Initiative on Nagorno-Karabagh and advocate for stronger U.S. engagement in promoting justice and long-term stability in the South Caucasus.

The delegation includes Erich Vontobel (Democratic Federal Union) and Lukas Reimann (Swiss People’s Party), Dr. John Eibner, International President of Christian Solidarity International (CSI), and Vartan Oskanian, a former Foreign Minister of Armenia

In March 2025, the Swiss Parliament passed a landmark resolution mandating the Federal Council to convene an international peace forum. This forum aims to facilitate direct dialogue — under inter-

national supervision — between Azerbaijani authorities and representatives of the displaced Armenian population of Nagorno-Karabagh, with the goal of negotiating a voluntary, collective, and dignified return.

On July 7, the delegation met with Deputy Assistant Secretaries of State Jake McGee and Monica Ager Jacobsen at the U.S. State Department. Discussions focused on the rights of displaced Armenians and recent developments in the South Caucasus and the wider region.

The delegation will continue its meetings in Washington with Members of Congress, human rights organizations, and policy institutions to build support for the Swiss initiative and ensure the ongoing plight of the displaced population remains on the international agenda.

Authorities step up crackdown on jailed Russian-Armenian billionaire

YEREVAN — Law-enforcement authorities raided the Yerevan offices of jailed billionaire Samvel Karapetyan’s Tashir Group on July 2 as the Armenian parliament approved a controversial government bill paving the way for the seizure of its biggest asset: the national electric utility.

Officers of Armenia’s Investigative Committee spent nearly six hours searching the Moscow-based holding company’s headquarters in the city centre. They left the building with computers and other electronic equipment confiscated as part of what the committee called a criminal investigation into large-scale tax evasion and money laundering.

The law-enforcement agency did not give any details of the probe. Nor did it immediately announce relevant criminal charges against Karapetyan or senior Tashir executives. One of Karapetyan’s lawyers, Armen Feroyan, described the case as baseless and politically motivated.

“This is a chain of illegalities that was predictable and, I think, will continue,” Feroyan told journalists.

Two opposition lawmakers who also spoke to the press outside the Tashir building similarly linked the raid to the June 18 arrest and prosecution of Karapetyan. The latter was charged with calling for a violent regime change hours after condemning Pashinyan’s efforts to depose the top clergy of the Armenian Apostolic Church opposed to his concessions to Azerbaijan and Turkey.

Shortly after Karapetyan’s

arrest, Pashinyan pledged to “quickly” nationalize the Electric Networks of Armenia utility owned by Tashir. He accused the company of creating a “near energy crisis” in Armenia with the possible aim of increasing public discontent with his government.

Armenian opposition leaders and other government critics believe that Pashinyan is simply keen to punish Karapetyan for challenging him. They have warned that ENA’s seizure, the first of its kind in Armenia’s history, would scare away major foreign investors who have shown little interest in the South Caucasus nation during Pashinyan’s seven-year.

The Armenian parliament controlled by the ruling Civil Contract party ignored these warnings when it hastily approved on Wednesday a government bill empowering the authorities to “temporarily” take over ENA’s management before forcing Tashir to sell it within three months.

Such action will have to be approved by the Public Services Regulatory Commission. The supposedly independent regulator is headed by a former Civil Contract member who formally terminated his party affiliation just before being installed as commission chairman last November.

Karapetyan and his family warned that they will file an international lawsuit against Pashinyan’s government if it does seize ENA. In a statement, they said such a move would be “arbitrary, discriminatory and politically motivated.”

(RFE/RL)

Armenian parliament strips immunity of opposition leaders after Pashinyan pledged to purge legislature

YEREVAN—Armenia’s Parliament voted on July 7 to strip two opposition leaders of their immunity based on a request from the country’s prosecutor-general that followed a pledge by Prime Minister Nikol Pashinyan to purge the legislature of opposition lawmakers.

The parliament vote targeted the head of the opposition Hayastan alliance Seyran Ohanyan and fellow faction member, Artsvik Minasyan, who is also a member of the Armenian Revolutionary Federation.

In the final count, 59 lawmakers voted in favour of the motion, while the opposition Hayastan and Pativ Unem factions boycotted the vote.

The vote followed an appeal by Prosecutor-General Anna Vardapetyan, who on July 4 asked lawmakers to strip the immunity of the two lawmakers, in order for her office to launch a criminal investigation.

Ohanyan was Armenia’s Defence Minister under President Serzh Sarkissian, while Minasyan served as the country’s Environmental Protection Minister.

The Prosecutor General has accused Ohanyan of unlawfully acquiring a a plot of land near Lake Sevan, which has been designated as a nature reserve within the Sevan National Park. He was also accused of building a private residence without approval and of not declaring ownership of the house since becoming a member of parliament in 2021.

Ohanyan was also accused of allegedly receiving 58 million drams (\$151,000) in bribes during his term as defence minister for “providing illegal advantages in the ministry’s procurement processes.”

Minasyan was accused of allegedly facilitating Ohanyan’s land acquisition in his role as environment minister.

Minasyan allegedly did not take measures to “mitigate the consequences” of Ohanyan’s violations, and did not “ensure the application of legal accountability measures” against him, thereby causing significant damage to the state, the prosecutor-general said on Friday.

The two opposition leaders have denied

the accusations and have termed prosecutor-general’s request as part of the ongoing “purge” demanded by Pashinyan when he addressed parliament recently.

While addressing lawmakers in parliament in May, Pashinyan lost his temper after opposition lawmakers accused him of lacking the “political will” to discipline his own party members for corruption.

In response he lashed out at opposition lawmakers, accusing them of being corrupt and called them “foreign agents.”

Both Ohanyan and Minasyan considered the cases launched against them to be ‘criminal instructions’ from Pashinyan.

Another member of the Hayastan faction and the chair of the ARF Supreme Council of Armenia Ishkhan Saghatelyan countered the prosecutor-general’s accusations, telling reporters that her appeal was merely fulfilling Pashinyan’s vendetta against the opposition.

“A month ago, Nikol Pashinyan gave very succinct instructions to the prosecutor in the chambers of the National Assembly, and this is the consequence of that,” Saghatelyan told reporters. “And, today, the prosecutor-general, in her capacity of his [Pashinyan’s] adviser, is carrying out another illegal instruction from Nikol Pashinyan.”

“The prosecutor-general continues to remain as Nikol Pashinyan’s adviser. Instead of protecting state interests, she is exclusively protecting Nikol Pashinyan and his government. She should not have charged Artsvik Minasyan, but should have proceeded with Artsvik Minasyan’s report on Nikol Pashinyan’s treason case,” Saghatelyan said on Friday.

Saghatelyan said that he is convinced that the authorities will seek to widen the crackdown against opposition activists and leaders, vowing that none of the leaders, who were charged and remanded last week, had committed illegal acts.

He called the efforts a “show” being staged by the Pashinyan administration, in order to divert the public’s attention from the more important challenges and matters facing Armenia.

Pashinyan signals another police raid on Holy Etchmiadzin

YEREVAN — Security forces must be able to again raid the headquarters of the Armenian Apostolic Church, Prime Minister Nikol Pashinyan indicated on Monday three days after its top clergy called for the immediate release of two outspoken archbishops arrested late last month.

The arrests came amid Pashinyan’s efforts to depose Catholicos Karekin II, the church’s supreme head highly critical of his domestic and foreign policies. Archbishop Bagrat Galstanyan and 14 of his supporters were charged on June 25 with plotting to topple the government through “terrorist acts.”

Two days later, police and National Security Service officers raided the church’s Mother See in Etchmiadzin in a bid to arrest another archbishop, Mikael Ajapahyan. But they failed to do that after meeting with fierce resistance from hundreds of angry priests and laymen. Ajapahyan surrendered to a law-enforcement agency several hours after the unprecedented raid condemned by the Armenian opposition and many public figures.

Ajapahyan was charged with calling for a violent regime change. Both he and Galstanyan have described the separate criminal cases as politically motivated. Karekin II’s office as well as the Armenian opposition have echoed that assessment.

In a Facebook post, Pashinyan said Karekin II’s condemnation of the arrests means that he “shares” the jailed archbishops’ plans to “carry out a military coup” and “create chaos in the country.” He went on to state in that context that in the town of Vagharshapat, of which Etchmiadzin is a part, “no area can be closed to law-enforcement activities.”

Pashinyan’s critics were quick to construe the implicit threat as a prelude to another NSS and police raid on the Mother See. Ajapahyan’s legal team he thus ordered law-enforcement authorities to “carry out a search or arrests” there. A senior lawmaker representing the ruling Civil Contract party denied that.

The premier already threatened on June 26 to forcibly remove Karekin II from

Etchmiadzin if the Catholicos continues to ignore his demands to resign. Pashinyan’s detractors say that he declared war on the church in an effort to please Azerbaijan and/or neutralize a key source of opposition to his unilateral concessions to Armenia’s arch-foe.

The heads of the Armenian Church’s worldwide dioceses and other bishops condemned the “reprehensible campaign” and reaffirmed their “allegiance” to Karekin II in a joint statement issued late on July 4 following a meeting in Etchmiadzin. They also deplored the arrests of the archbishops as well as Samvel Karapetian, a Russian-Armenian billionaire prosecuted right after pledging to defend the top clergy. The authorities, they said, are already “declaring them guilty before any court verdict.”

“We urge the authorities of Armenia to immediately release our spiritual brothers, the national benefactor, and their associates, and to act strictly within the law, ensuring their right to a fair trial,” added their statement.

(RFE/RL)

CANADA INVESTING IN PETERBOROUGH FLOOD PREVENTION

In a recent press announced made by the Federal government, a new \$11-million investment was announced that will be used to fund a project in Peterborough, Ontario, to help reduce flooding in the city. This project will replace the current existing storm sewer, improve the water drainage and flow, while also greatly reducing how extreme weather will have an impact of homes and businesses in the city. The investment in public infrastructure projects across the country are critical and will help mitigate future climate-related risks and provide the support to build a more resilient Canadian communities. Making these investments now will also ensure that the future of Canada’s economy will benefit.

“Building safe and resilient communities is one way Canada is preparing for the impacts of climate change. Today’s investment in flood reduction measures in Peterborough will help to prevent costly damage, protect homes, and safeguard businesses in the downtown core. These infrastructure investments also emphasize our commitment to build Canada strong,” said Gregor Robertson, Minister of Housing and Infrastructure.

Emma Harrison Hill, MP for Peterborough, said: “Investing in local infrastructure in our community that protects against climate change is not optional — it is a necessity. Our government is pleased to provide this crucial funding to the City of Peterborough as it works to protect residents from the impacts of climate change. We will continue to partner with all communities in the Peterborough riding so they are properly equipped to meet these challenges.”

CANADA SUPPORTING ECOLOGICAL RESTORATION IN CANYON CREEK

In a recent press declaration by the Federal Government, a new \$992,800 investment was announced, through the Natural Infrastructure Fund, the help fund natural infrastructure improvements to Canyon Creek in Spanish Banks Beach Park. These improvements will help create naturalized habitats, strengthen climate resilience and improve public access to the park. The aim of the project is to also restore green-space and aid in the growth of the local biodiversity by planting more native species and creating habitats that are suitable for birds, aquatic life and even pollinators.

Wade Grant, MP for Vancouver Quadra, on behalf of Gregor Robertson, Minister of Housing and Infrastructure and Minister responsible for Pacific Economic Development Canada, said: “Restoring Canyon Creek reflects our ongoing commitment to environmental stewardship and sustainable growth. This project will help protect important wildlife habitats, increase climate resilience, and ensure communities stay connected to nature, all of which are key steps toward creating a healthier and more sustainable community for generations to come.”

“Vancouver is known around the world for its stunning natural beauty, and projects like the daylighting of Canyon Creek help make that connection to nature even stronger. Thanks to this federal investment, we are restoring critical habitat, improving climate resilience, and creating more opportunities for people to enjoy nature in our city. We look forward to welcoming residents and visitors to this revitalized space at Spanish Banks this summer,” said Ken Sim, Mayor of the City of Vancouver.

FEDERAL INVESTMENT FOR INTERNATIONAL ESTONIAN ARTS CENTRE TO CONSTRUCT NEW GREEN ROOF

In a recent announcement made by the Government of Canada, a new investment of \$1.6-million will be allocate to help fund the KESKUS International Estonian Arts Centre construct a new green roof. This new green roof on top of the Estonian Centre will be build to reduce stormwater run-off, while simultaneously passively cooling the building, create a green space with more than 8000-square feet of garden and terrace space, but will also create an architectural and cultural landmark. The centre will be a place where people from all generation can come together, connect and celebrate Estonian culture.

Chrystia Freeland, Minister of Transport and Internal Trade and Member of Parliament for University—Rosedale, on behalf of Gregor Robertson, Minister of Housing and Infrastructure and Minister responsible for Pacific Economic Development Canada, said: “as MP for University—Rosedale, I am proud that Toronto is home to people from all over the world, whose cultures, experiences and ideas make our city one of the greatest places to live in the world. KESKUS will be a place to celebrate the past contributions and achievements of Estonians around the world, while contributing to a more sustainable and inclusive future for everyone. I am grateful to the Estonian-Canadian community for choosing to make Canada their home and for the cultural wealth they bring to our country. As a Ukrainian-Canadian I am also grateful to Estonian-Canadians for their resolute support for Ukraine as it fights Vladimir Putin’s criminal invasion and stands up for democracy and the rules-based international order.”

ISHKHAN GHAZARIAN
Local Journalism Initiative Reporter

Armenia’s Sargis Begoyan crowned European freestyle champion

YEREVAN — Armenian freestyle wrestler Sargis Begoyan has won a gold medal at the European U20 Championships in Caorle, Italy. He was crowned European freestyle champion after defeating Adlan Saitiev of Russia in the 61kg final on July 6, the Armenian Wrestling Federation reported.

Pashinyan admits State surveillance of Armenian Clergy

YEREAN (Azatutyun.am)—In what his critics call an admission of abuse of power, Prime Minister Nikol Pashinyan has said that his allegations regarding the private lives of senior clergymen are based on information provided to him by Armenia’s National Security Service.

Pashinyan has been pressuring Catholicos Karekin II and other high-ranking clerics to resign, saying that they have had secret sex affairs in breach of their vows of celibacy. He pledged on June 9 to set up a body tasked with deposing the supreme head of the Armenian Apostolic Church accused by him of having fathered a child.

Opposition and public figures have called the move unconstitutional, arguing that the church is legally separated from the state. They say that the real purpose of campaign, which has involved profanities posted on Pashinyan’s Facebook page, is to please Azerbaijan and Turkey and neutralize a key source of opposition to far-reaching concessions to Armenia’s arch-foes.

An RFE/RL correspondent asked Pashinyan about the sources of his allegations when she attended at the weekend his and his wife’s latest meeting with supporters held as part of their government-funded campaign purportedly aimed at helping Armenians become more educated.

Pashinyan replied that sensitive details of clerics’ pri-

vate lives have been contained in intelligence briefings presented to him by the NSS, the former Armenian branch of the Soviet KGB, on a daily basis.

“Every day the National Security Service submits to me reports about the operational situation in the country and in that operational situation, naturally, there are security-related issues and related problems,” he said. “Naturally, I cannot help but know all of that. And my knowing is also absolutely legal.”

Pashinyan did not say just how the alleged affairs of Karekin II or any other priest are connected to national security. Civil rights activists insisted that there is no such connection and that the premier admitted to serious breaches of privacy protected by Armenian law.

“No one’s personal sex life can be part of that operational information,” Nina Karapetyants, head of the Yerevan-based Helsinki Association, told RFE/RL’s Armenian Service.

The NSS or police are allowed to spy on only individuals suspected of crimes, she said, adding that Pashinyan has no right to access personal data collected by them.

“That data is confidential, and he has no right to access it. It is prohibited by law,” agreed Arman Tatoyan, the country’s former human rights ombudsman close to the Armenian opposition.

Pashinyan broke the law by not only accessing such data but

has also publicizing it for “political purposes,” Tatoyan said in a social media post.

Pashinyan reportedly acknowledged the NSS surveillance when he met with Yerevan State University (YSU) students and professors on June 2 to promote his controversial policy towards Azerbaijan.

“He said he instructed special services to find out whether Karekin II II complies with his vows of celibacy and that the same checks must also be done on the heads of the dioceses and so on,” one of the students told an Armenian TV channel afterwards.

Late last year, Pashinyan also controversially accessed personal communication of Hovik Aghazaryan, an Armenian lawmaker who defied his order to resign from the National Assembly. The data, which included intimate details of Aghazarian’s private life, was stored in Aghazarian’s mobile phone confiscated by another law-enforcement agency. Pashinyan shared it with senior members of his Civil Contract party before they decided to expel Aghazaryan from its ranks.

Aghazaryan protested against the embarrassing leak which he considers illegal. Pashinyan denied breaking the law, saying that law-enforcement authorities passed Aghazarian’s personal data on to him after finding there “information containing threats to state security.”

(RFE/RL)

Pashinyan wants new constitution to conform to his so-called ‘Real Armenia’ vision

YEREVAN — Prime Minister Nikol Pashinyan said that a new Armenian Constitution must confirm to his vision of a so-called “real Armenia,” which excludes Artsakh and calls for “revisiting” Armenia’s contemporary history.

Speaking at an event marking the Constitution’s 30th anniversary at Yerevan’s Opera House on July 5, Pashinyan further went on to say that all previous referenda for Armenia’s Constitution, including the first one 30 years ago that saw the participation of the majority of Armenian voters at the time, were “imposed” on them and did not reflect the “free will” of the people.

Pashinyan justified the need for a new constitution by arguing that his proposed ideology of a “Real Armenia” could not take shape under the current constitution.

“The Constitution, as I see it, is an agreement among citizens about their relationships with each other, between individuals, between citizens

and communities, communities and the government, and more broadly, an agreement on the legal order of the country, which should be enshrined in the Constitution,” Pashinyan told the gathering on Saturday.

Pashinyan added that while Armenia’s Constitution and legal system were developed by “respectable experts,” they did not emerge through a transparent and participatory democratic process. “As a result, many citizens continue to see the homeland as a platform for resisting the state rather than as a shared civic project,” he said.

He argued that resistance to the state has become a reflex and that this mindset must be overcome. In his view, many Armenians continue to perceive the legal system established in the country over the past 35 years as something imposed on them, rather than a framework created by their own will for governing life in Armenia.

Addressing the lack of the public’s embrace of the legal

system, the Prime Minister said he has come to a widely known but rarely spoken conclusion: “the Constitutions adopted since 1995 have left open the question of whether they were truly the result of the people’s free will and free voting.” In his view, this ambiguity undermines public trust.

He emphasized that Armenia now needs a new Constitution — one that reflects the current reality and is adopted through the free will of the people.

“That reality is this: The Republic of Armenia tells its citizens that the homeland and the state are no longer separate. Unlike the previous period of our millennia-long history, our message today must be clear. And that message must be articulated in a new Constitution adopted through the free will of the Armenian people. That Constitution must say: citizen of the Republic of Armenia, you are the state, you are the Republic of Armenia,” Pashinyan concluded.

ԼՈՒՍԱՌՈՐԻՉ

ԵԿԵՂԵՑԻՆ ՏԱՆ ՄԷՋ

ԳԱՆԱՏԱՅԻ ՀԱՅՈՑ ԹԵՄԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆԻ ԿՐՕՆԱԿԱՆ ԱՄՍԱԹԵՐԹ

Ը. Տարի, Թիւ 7, Յուլիս 2025

ՔՐԻՍՏՈՍԻ ԼՈՅՍԸ՝ ՄԵՐ ՀՈԳԻՆԵՐՈՒՆ ԱՐԵԻԸ

«Ես եմ աշխարհի լոյսը» (Յովհաննէս 8.12)

«Ես եմ աշխարհի լոյսը. ով որ ինձի կը հետեւի՝ խաւարի մէջ պիտի չքալէ, այլ պիտի ունենայ այն լոյսը որ կեանքին կ'առաջնորդէ»:

Այս խօսքերը չափազանց խորիմաստ են: Յիսուս կը յայտարարէ թէ Ինքն է միակ ճշմարիտ լոյսը՝ լոյս մը, որ կը լուսաւորէ մարդկային խաւարացած հոգիները :

Մենք կ'ապրինք մութ աշխարհի մը մէջ: Մարդիկ կը մնան հոգեւոր մթութեան մէջ՝ հեռու Աստուծմէ, չըմբռնելով ճշմարտութիւնը: Ոմանք կը մոլորին բարոյական մթութեան մէջ՝ խառնաշփոթ արժէքներու եւ խաբուսիկ ճամբաներու մէջ: Իսկ ուրիշներ՝ զգացական մթութեան մէջ, եւ իրենք զիրենք միայնակ, տկար եւ յուսալքուած կը զգան:

Յիսուս կուգայ այս աշխարհ եւ կը յայտարարէ. «Ես եմ աշխարհի լոյսը»: Յիսուս Քրիստոս այս խօսքով մեզի կը ներկայացնէ Իր էութեան խոր ու սքանչելի իրականութիւնը: Աշխարհ մը, որ յաճախ կը գտնուի խաւարի մէջ՝ մեղքի, տագնապի, եւ անյուսութեան, կարիքը ունի լոյսի մը, որ ոչ միայն ցոյց կուտայ ճանապարհը, այլ նաեւ կ'ողջունէ ճշմարտութիւնը, կը ջերմացնէ հոգին ու կ'ապահովէ կեանք:

Յիսուս չըսաւ՝ «Ես կը լոյս բերեմ » կամ «Ես գիտեմ լոյսը». Ան ըսաւ՝ «Ես եմ լոյսը»: Սա խորքին մէջ կը նշանակէ, որ առանց Յիսուսի, մարդ կը շրջի ու տուայտի խաւարի մէջ, կը մոլորուի, կը սասանուի, կը կորսուի: Բայց երբ մենք կը հետեւինք Իրեն, Ան մեզ կը դարձնէ լոյսի որդիներ: Քրիստոս՝ Լոյսը կը բացայայտէ ճշմարտութիւնը: Երբ լոյսը կը վառինք մութ սենեակին մէջ, ամէն ինչ կը տեսնենք յստակ ու պարզ: Յիսուս՝ որպէս լոյս, կը բացայայտէ՝ թէ ով է Աստուած: Իր մէջ կը տեսնենք Հայրը: Կը գիտակցինք թէ ով ենք մենք: Կը ճանչնանք մեր մեղաւորութիւնը, բայց նաեւ մեր արժէքը՝ որպէս Աստուծոյ սիրեցեալ որդիներ: Եւ վերջապէս կը տեսնենք ճշմարիտ ուղին: Յիսուս կ'ըսէ. «Ես եմ ճանապարհը, ճշմարտութիւնը եւ կեանքը»:

Քրիստոս՝ լոյսին մէջ մոլորութիւնը կը փոխարինուի ճշմարտութեամբ, իսկ անորոշութիւնը՝ վստահութեամբ:

Յիսուսի լոյսը պարզ ուղղութիւն մը չէ միայն, այլ՝ կենսական ներկայութիւն մըն է: Քրիստոսի լոյսը մեզի կը մաքրէ հոգեւոր կուրուքէնէ, կը մխիթարէ մեր հոգիները, եւ կը բանայ մեր աչքերը՝ տեսնելու Աստուծոյ ներկայութիւնը մեր ամէնօրեայ կեանքին մէջ:

Յիսուս Քրիստոս նաեւ մեզի յոյս կը բերէ: Այո՛, խաւարը վախ կը պատճառէ, բայց լոյսը՝ վստահութիւն: Յիսուս՝ որպէս լոյս, մեղաւոր մարդուն՝ ներման լոյսը կը բերէ, Տառապող մարդուն՝ խաղաղութիւն, յոգնածին՝ հանգիստ եւ վախճողին՝ քաջութիւն: Յիսուսի լոյսը անմար է, յաւիտենական ու մշտնջենական: Աշխարհի խաւարը երբեք չի կրնար այդ լոյսը մարել: Այսօր, երբ աշխարհի խաւարը կը ծանրանայ, եւ մարդկային սրտերը կը զօրանան, հաւատացեալի մը կոչումը կը դառնայ միայն ու միայն ապրիլ այս լոյսով եւ տարածել զայն: Յիսուս մեզի կ'ըսէ. «Դուք էք աշխարհի լոյսը» (Մատթ. 5.14): Այլ խօսքով՝ Իր լոյսը պէտք է արտացոլացնենք մեր կեանքով՝ մեր խօսքերով, մեր վարմունքով եւ սիրով:

Հետեւինք Լոյսին: Լոյս դառնանք խաւարացած աշխարհին մէջ:

Երբ կը հետեւինք Յիսուս Քրիստոսին, ոչ միայն լոյս մը կ'ունենանք, այլ՝ կեանքի ճշմարիտ լոյսը, մեր հոգիներու ԱՐԵԻԸ:

ԲԱՐՔԷՆ ԱՐՔԵՂԻՍԿՈՂՈՍ

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ

«Ինձի միացած մնացէք եւ ես ձեզի միացած պիտի մնամ»
(Յովհաննէս 15:4):

Ամէն ամիս, երբ կը պատրաստենք «Լուսաւորիչ»ի այս էջերը՝ ձեր հետ կը բաժնեկցինք սրբազան ճշմարտութիւններ, հոգեւոր խոկումներ եւ բարոյական պատգամներ, որոնք մէկ պատգամ կը փոխանցեն՝ «միացած մնալ Քրիստոսի»:

Աստուած դարեր շարունակ խօսեցաւ մարդկութեան: Աստուած ինքզինք յայտնեց տարբեր ժամանակաշրջաններու՝ տարբեր ձեւերով: Երկու հազարամեակ առաջ Աստուած ինքզինք յայտնեց Իր Որդիին միջոցաւ (Եբր 1:2): Աստուած Իր Որդին դրկեց աշխարհ, որպէսզի մարդկութիւնը ազատէ մեղքի ստրկութենէն: Իր առաքելութեան ընթացքին Յիսուս Քրիստոս, հրաւիրեց մարդկութիւնը, որ Իրեն միացած մնան: «Ինձի միացած մնացէք եւ ես ձեզի միացած պիտի մնամ» (Յհ 15:4):

Քրիստոնէական մերկեանքը լեցուն է մարտահրաւերներով: Փորձութիւնները շատ են, դժուարութիւններն ալ նոյնքան են, կեանքի շոյալութիւնն ալ շատ է եւ այս բոլորը երբեմն կ'անջատեն մեզի մեր բնական ընթացքէն, կը սկսինք այլ բաներու վրայ կեդրոնանալ:

Այս բոլորին կրնանք յաղթահարել երբ Քրիստոսի միացած ենք, որովհետեւ Սուրբ Մկրտութեամբ, Սուրբ Հաղորդութեան միջոցով եւ աղօթքով ինքն ալ մեզի միացած է եւ միացած կը մնայ:

Ամէնօրեայ մեր աղօթքները, խոկումները, Սուրբ Գրային ընթերցանութիւնն ու Կիրակնօրեայ Սուրբ Պատարագները կը զօրացնեն մեր կապը՝ մշտական կապը Աստուծոյ հետ:

Միայն կապ հաստատելը չի բաւեր: Պարտաւոր ենք նաեւ այդ կապը ամուր պահել: Այս բաժինը դիւրին չէ: Աշխարհիկ մտահոգութիւններն ու զբաղումները կը շեղեն մեզ, իսկ առօրեայ վազվզուկը կը սպառէ:

Քաջ պէտք է գիտնանք, որ որքան Տիրոջ միացած մնանք, այնքան մեր հոգին կը խաղաղի: Քրիստոսի Խօսքը կը դառնայ՝ մեր մտածումներուն աղբիւրը, Անոր Մարմինն ու Արիւնը՝ մեր ներսի կենսութիւն, իսկ Սուրբ Իսաչը՝ մեր ուղիղ ճամբան: Իսկ Եկղեցին կը մնայ այն վայրը, ուր Աստուած եւ մարդ յարաբերութիւնները առաւել եւս կը զարգանան եւ կ'ամրապնդուին:

Սիրելի ընթերցող, այս աղմկոտ աշխարհին մէջ միասին փորձենք պահել մեր ներքին խաղաղութիւնը, որպէսզի զգանք Տիրոջ ներկայութիւնը: Դարձեալ լսենք Քրիստոսի քաղցր ու հաստատուն կանչը՝ «Ինձի միացած մնացէք եւ ես ձեզի միացած պիտի մնամ» (Յհ 15:4):

Հայր Յակոբ

ՈՍԿԵՂԵՆ ՀԱՄԱՐ

«Աստուած սէր է: Ով որ սիրոյ մէջ կը մնայ՝ անիկա Աստուծոյ միացած կը մնայ եւ Աստուած ալ՝ իրեն միացած: Եթէ Աստուծոյ հանդէպ սէրը այսպէս կատարեալ է մեր մէջ, դատաստանին օրը համարձակ կերպով կը կանգնինք Աստուծոյ դիմաց, որովհետեւ այս աշխարհի մէջ կ'ապրինք ճիշդ այնպէս՝ ինչպէս Քրիստոս ինք ապրեցաւ: Սէր ունեցողը վախ չունի, որովհետեւ կատարեալ սէրը ամէն վախ կը փարատէ: Արդարեւ վախը պատիժի հետ կապ ունի, եւ ով որ կը վախնայ՝ սիրոյ մէջ կատարեալ չէ:» (Ա. Յովհաննէս 4.15-18):

“God is love, and those who live in love live in union with God and God lives in union with them. Love is made perfect in us in order that we may have courage on the Judgment Day; and we will have it because our life in this world is the same as Christ’s. There is no fear in love; perfect love drives out all fear. So then, love has not been made perfect in anyone who is afraid, because fear has to do with punishment.” (1 John 4:15-18)

ՄԵՐ ՀԱՅՐԵՐԸ ԿՐ ԽՕՄԻՆ... ՓՈՐՁՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՎ ՀԱՆԴԵՐՁ, ԴՈՒՆ ԱՍՏՈՒԾՈՅ ԿՈՉՈՒԱԾ ԵՍ

«Հոգեւոր մարդիկ կ'ենթարկուին խիստ փորձութիւններու, որոնց աղբիւրը սկզբնական մեղքն է»:

ԶԳԱՍՏՈՒԹԻՒՆԸ, ՍՐՏԻ ԽՈՆԱՐՀՈՒԹԻՒՆ ՈՒ ՇՆՈՐՀՔԻՆ ՆԱՆԱԽՆԱՄՈՒԹԻՒՆԸ

Մայր մը, որ մէկ հատիկ, գեղեցիկ, գիտուն, իմաստուն եւ ամէն տեսակ բարի յատկութիւններով զարդարուած զաւակ մը ունի, որուն վրայ նաեւ դրած է իր ամբողջ յոյսը, եթէ պատահի, որ այդ զաւակը մեռնի, ապա մայրը սաստիկ եւ անսահման տխրութեամբ եւ կսկիծով կը լեցուի, կու լայ, կ'ողբայ եւ ոչինչ կրնայ զինք մխիթարել: Նոյնպէս ալ միտքը պէտք է ցաւի, երբ հոգին Աստուծմէ հեռանալով՝ կը մեռնի: Պէտք է խոնարհ սիրտ ունենալ, միշտ վախի եւ զգաստ վիճակի մէջ ըլլալ եւ միաժամանակ ամէն բարիքի նկատմամբ յարատեւ անօթութիւն եւ ծարաւ ունենալ: Որովհետեւ Աստուած նման մարդիկը իր ձեռքերուն մէջ առնելով՝ հոգ կը տանի եւ կը յուսադրէ, որպէսզի կրկին չտխրին, այլ ցնծան եւ ուրախանան, յար եւ նման անոր, որ մեծ գանձ մը գտաւ, սակայն միաժամանակ կը վախնայ, որպէսզի գտածը չկորսնցնէ: Քանի որ գողերը շատ են եւ յարձակելու պատրաստ: Մարդու մը պէս, որ թէեւ գողերու յարձակումին ենթարկուելով մեծ վնասներ կրած է եւ դժուարութեամբ ալ անոնցմէ ազատած, սակայն որովհետեւ կրկին մեծամեծ հարստութեան տիրացած է, ուստի իր ներկայ վիճակին պատճառով նախնկին կրած վնասը չի շարունակեր իր վրայ ազդեցութիւն ունենալ: Այդպէս են նաեւ հոգեւոր մարդիկը, նախ վախազդու փորձութիւններու եւ դժուարութիւններու կ'ենթարկուին, սակայն երբ շնորհքով կը լեցուին եւ բարիքներով կը յորդին, ապա չեն վախնար անոնցմէ, որոնք իրենց մեծապէս առատ հարստութեանց պատճառով զիրենք կ'ուզեն կողոպտել: Կը վախնան ի՞նչ թէ չարէն վախցող սկսնակներու պէս, այլ ան լախով ու զգուշաւոր մտաւիզութեամբ, թէ ինչ ձեւով պիտի շահարկեն իրենց վստահուած հոգեւոր պարգեւները:

ՇՆՈՐՀՔԸ ՀՈԳԻՒՆ ՄԵՁ Կ'ԱՐՄԱՏԱՌԻՔ ԽՈՆԱՐՀՈՒԹԻՒՆԸ

Հոգեւորներէն մէկը ինքզինք ամէնէն մեղաւորը եւ նուաստը կը համարէ եւ այդ մտածումին վրայ կը կեդրոնանայ, մինչեւ որ ատիկա իր բնութեան մաս կազմէ, եւ իրքան յառաջանայ աստուածգիտութեան մէջ, այդքան աւելի ինքզինք տգէտ կը համարէ եւ իրքան սորվի, ինքզինք այնքան նուազ գիտուն կը նկատէ: Շնորհքն է, որ այդ ազդեցութիւնը կը կատարէ հոգիին վրայ եւ զայն իր բնութեան մէկ բաժինին կը վերածէ: Կը նմանի զօրեղ երիտասարդի մը, որ իր գիրկին մէջ մանուկ մը շալկած, ուր որ ինք կամի, հոն կը տանի զայն: Նոյնպէս ալ շնորհքը, հոգիին խորերը ըլլալով, այնտեղ կը գործէ եւ զայն իր ձեռքերուն վրայ ունենալով՝ դէպի երկինք կը բարձրացնէ, դէպի կատարեալ աշխարհն ու յափտենական հանգիստը:

**ՄԵԾՆ ՍՈՒՐԲ ՄԱԿԱՐ
«ՀՈԳԵՒՈՐ ՔԱՐՈՉՆԵՐ»**
Հայացուց՝ Մակար Արք. Աշգարեան
(Շարունակելի 5)

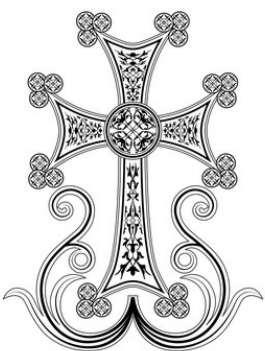
ՊԱՂԱՏԻՄՔ ԱՌ ՍՈՒՐԲ ԽԱՉ

Աստուած Ամենակարող, որ վասն իմոյ մեղացս մեռար ի վերայ խաչափայտին, լնր ընդ իս հանապազ աղաչեմ գրեզ:

- Սուրբ Խաչ Յիսուսի Քրիստոսի ողորմեա՛ ինձ:
- Սուրբ Խաչ Յիսուսի Քրիստոսի ողորմեա՛ ինձ:
- Սուրբ Խաչ Յիսուսի Քրիստոսի ողորմեա՛ ինձ:

- Հաս զիս զմեղաւորս ի ճանապարհ փրկութեան:
- Հաս զիս զմեղաւորս ի ճանապարհ փրկութեան:
- Հաս զիս զմեղաւորս ի ճանապարհ փրկութեան:

Ազատեա՛ եւ փրկեա՛ ի հոգեւոր եւ մարմնաւոր վտանգից, ճվ Խաչ Յիսուսի Նազովրեցոյն, զոր պաշտեմ յաւիտեան: Ողորմեա՛ ինձ եւ իալածեա՛ յինէն զչար ոգի, զի ի փախուստ լիցի յինէն յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Արտասուալից աչօք ի ծուր իջեալ աղերսեմ ի պատիւ անգին արեան Յիսուսի եւ ի պատիւ իւր մարդեղութեան: Որով կարող է առաջնորդել զմեզ ի կեանս յաւիտենականս եւ զոր խոստովանիմք եւ հաւատամք յայսմ ճշմարտութեանց այնպէս ինչպէս ստուգապէս Յիսուս ծնաւ եւ Ուրբաթ օր մեռաւ: Ամէն:

Խաչ քո եղիցի մեզ ապաւէն, Տէր Յիսուս, յորժամ երեւիս փառօք Հօր ընդ ամպս լուսաւորս: Յայնժամ մեք մի ամաչեցուց ընդ աջմէ քումմէ՝ որպէս զորդիս լուսոյ եւ որդիս տուրնջեան:

ՀԱՍԿՆԱՆՔ ՄԵՐ ՊԱՏԱՐԱԳԸ ՆԵՐԱԾՈՒԹԻՒՆ

Մեր Ս. Պատարագը այսօր կը ներկայանայ իբրեւ գեղեցիկ ու կատարեալ ամբողջութիւն մը, ինչպէս մեզի՝ այնպէս ալ օտարներուն համար: Եւ փաստօրէն, այդ օտարներէն մէկը, առիթով մը ներկայ ըլլալէ ետք մեր Պատարագի քառածայն շքեղ երգեցողութեան, ըսած է՝ թէ հիանալի համանուագ (օրաթորիօ) մըն է ան: Կարծեք մէկ հեղինակի ձեռքով, մէկ հզօր ներշնչումով ու բացառիկ ճաշակով յարդարուած գործ մը ըլլար:

Սակայն, ճշմարտութիւնը այն է, որ Պատարագը եկեղեցական որեւէ ուրիշ արարողութեան չափ, եւ թերեւս բոլորէն աւելի, փոփոխութեանց, կամ աւելի ճիշդ՝ աստիճանական զարգացման ենթարկուած է:

Դժուար ու երկար պիտի ըլլար այդ բոլոր փոփոխութեանց մանրակրկիտ պատկերը ներկայացնել: Բայց շատ հպանցիկ ձեւով մը կարելի է հետեւեալ քանի մը հանգրուանները ուրուագծել.-

1. Քրիստոսի կողմէ հաստատուեցաւ Խորհուրդը՝ իր պարգագոյն ձեւով ու բառերով: (Տե՛ս Մտ 26.17-30, Մր 14.12-26, Ղկ 22.7-20, Ա. Կր 11.23-29):

2. Առաքեալները ուր որ գացին՝ «Հացի բեկանումը» կատարեցին: Անշուշտ, այդ արարքէն առաջ, անոնք պատմեցին չարչարանքներու եւ խաչի մահուան նախօրեակին Քրիստոսի Վերջին Ընթրիքը, վերադարձուելով Քրիստոսի արտասանած բառերը, այնպէս՝ ինչպէս դրոշմուած էին իրենց մտքերուն մէջ: Հացի բեկանումը անշուշտ կը կնքուէր գոհաբանական աղօթքով եւ հաւանաբար՝ գոհաբանական մէկ-երկու Սաղմոսով:

3. Առաքեալներէն ետք, տեղական իւրաքանչիւր եկեղեցի շարունակեց Ս. Պատարագը կատարել իր այդ պարգագոյն ձեւին մէջ: Պատարագողը կ'ըլլար տեղւոյն Եպիսկոպոսը, այսինքն՝ տեղական եկեղեցիին վերատեսուչը, իսկ երէցները կամ քահանաները, եթէ կային, անոր կողքին կանգնած կը սպասարկէին: Այն բանաձեւը, որ առաքեալներէն սորված էին, կը կրկնէին գրեթէ բառացի, կամ թեթեւակի ազատութեամբ մը: Շուտով, երկրորդ դարու սկիզբներէն, այդ բանաձեւերը գրի առնուեցան, ասանդութիւնը աւելի ամուր պահելու համար: Բայց պարտադիր չէր անպայման այդ բանաձեւը կրկնել: Այն Եպիսկոպոսները, որոնք շնորհքը ունէին ազատ կերպով աղօթելու, անոնք իրենց բառերով եւ իմաստի նոր ճոխացումներով կրնային խորհուրդը կատարել:

4. Պատարագի խորհուրդը 3-րդ եւ 4-րդ դարերուն նոր զարգացումներ ապրեցաւ: Սկզբնական մէկ եւ միակ աղօթքը շրջանակուեցաւ ուրիշ աղօթքներով, խնդրանքներով, մաղթանքներով, յիշատակութիւններով, գոհաբանական բառերով կամ երգերով: Առաքեալական ծագում ունեցող տարբեր եկեղեցիներու մէջ կը տեսնենք երեան գալը տարբեր Պատարագներու, որոնք նոյն կորիզը ունենալով հանդերձ՝ իրենց զարգացման մէջ շատ տարբեր են իրարմէ:

Այսպէս օրինակ՝ 3-րդ դարուն արդէն Երուսաղէմի մէջ մշակուած էր Պատարագ մը, որ կը կրէ Յակոբոս Առաքեալի անունը: Մշակումը Առաքեալինը չէ անշուշտ, բայց անոր կորիզը կու գայ նոյնիքն Առաքեալէն, որ Երուսաղէմի եկեղեցիին առաջին Եպիսկոպոսն էր: Արեւելքի բոլոր Պատարագներուն ալ սկզբնաղբիւրը Ս. Յակոբոս առաքեալի այս Պատարագն է:

Եգիպտոսի մէջ՝ Աղեքսանդրիա, յառաջ եկաւ ուրիշ Պատարագ մը, որ այդ եկեղեցիին հիմնադիր առաքեալին՝ Ս. Մարկոսի անունով կը կոչուի: Արեմուտքը ունեցաւ իր Պատարագները, որոնք զիրենք խմբագրող Եպիսկոպոսներուն կամ եկեղեցիներուն անունով ճանչցուեցան (Ամբրոսեան Պատարագ, Կելասեան Պատարագ, Գրիգորեան Պատարագ, Գաղղիական Պատարագ, եւլն.): Արեւելքի Պատարգներու մշակման ամէնէն բեղմնաւոր դաշտը եղաւ Կապադովկիան, ուր Ս. Բարսեղ Կեսարացի մշակեց ու խմբագրեց իր անունով ծանօթ Պատարագը, սկզբնաղբիւր ունենալով Ս. Յակոբոս Առաքեալի Պատարագը: Իսկ Ս. Գրիգոր Նազիանզացի՝ «Աստուածաբան» մականուանուած, Պատարագի չորս տարբեր խմբագրութիւններ հրատարակեց:

Անտիոքի առաքելական այթողին տիեզերահռչակ հայրապետը՝ Ս. Յովհան Ոսկեբերան, ինք եւս Բարսեղ Կեսարացիի խմբագրած Պատարագը նոր մշակումի ենթարկելով, խմբագրեց Պատարագ մը, որ ցարդ Յոյն կամ Բիզանդական բոլոր եկեղեցիներուն մէջ գործածուող սովորական Պատարագն է:

Վերոյիշեալ անուններէն ոմանք կարելոր են մեզի համար, որովհետեւ սերտօրէն կ'առնչուին մեր Պատարագի պատմութեան:

**«ՀԱՍԿՆԱՆՔ ՄԵՐ ՊԱՏԱՐԱԳԸ»
ՍՈՒՐԲ ՊԱՏԱՐԱԳԻ ԶԱՐԳԱՑՈՒՄԸ,
ԿԱՌՈՅՑԸ, ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆԸ
ԶԱՐԵՀ ԱՐՔ. ԱԶՆԱՌՈՐԵԱՆ**

ՀԱՍԿՆԱՆՔ ՄԵՐ ՊԱՏԱՐԱԳԸ ՆԵՐԱԾՈՒԹԻՒՆ

5.- Ի՞նչ էր կացութիւնը Հայաստան աշխարհի մէջ: Պէտք է գիտնալ, որ եթէ այսօր մէկ եւ միակ Պատարագ մը ունինք մեր բոլոր եկեղեցիներուն մէջ, այդպէս չէր սակայն 4րդ եւ 5րդ դարերուն: Կարելիութիւնը չունինք խօսելու Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչէն առաջ տիրող կացութեան մասին: Բայց 4րդ դարը կը բացուի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչով եւ մեր եկեղեցոյ ծիսական ու նուիրապետական կազմակերպումով:

Լուսաւորիչ հայրապետը Կապադովկիայէն ու Եդեսիայէն իրեն հետ բերաւ իջ միայն քարոզիչներ, այլ վստահաբար նաեւ ծիսական-պաշտամունքային եւ աստուածաբանական երկեր, որոնք Յունարէն եւ Ասորերէն էին հարկաւ: Ծիսական գիրքերու կարգին պիտի ըլլային բնականաբար Պատարագը եւ ժամակարգութեան բաժիններ:

Ս. Գրիգոր ի՞նչ Պատարագ բերաւ Կեսարիայէն, դժուար է ըսել: Հայր Վարդան Հացունի կը յայտարարէ՝ թէ «Առաջին Պատարագամատոյցը, որ Հայաստանեայց եկեղեցին գործածեց, Ս. Բարսեղ Կեսարացիին գրածն էր»: Բայց որոշապէս ասիկա ճիշդ չի կրնար ըլլալ: Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչի ժամանակ տակալին Ս. Պատարագի Բարսեղեան խմբագրութիւնը գոյութիւն չունէր:

Հայր Յովսէփ Գաթրճեան՝ Հայոց Պատարագամատոյցին մեծագոյն ուսումնասիրողը, կ'ենթադրէ, որ մինչեւ 4րդ դարու վերջին քառորդը, այսինքն մինչեւ Բարսեղ Կեսարացիի Պատարագին Հայստան բերուիլը, նախա-Նիկիական Պատարագներէն մէկը կը գործածուէր Հայաստանի մէջ: Այդ մէկը, ամենայն հաւանականութեամբ՝ Ս. Յակոբոս Առաքեալի Պատարագն էր, կամ՝ Ասորերէն Պատարագ մը, որ սակայն Հայերէնի չթարգմանուեցաւ 5րդ դարուն մեր մէջ գործածուածը անիկա եղաւ:

4րդ դարու վերջին քառորդին էր, որ Ս. Բարսեղ Կեսարացիի եւ Ս. Գրիգոր Նազիանզացիի չոր Պատարագները մուտք գործեցին Հայաստան: Նազիանզացիի Պատարագի խմբագրութիւններէն չորրորդը, որ շփոթումով վերագրուած է Ս. Աթանաս Աղեքսանդրիացի հայրապետին, աւելի մեծ ընդունելութիւն ու տարածում գտաւ Հայաստանի մէջ:

5րդ դարուն այս երեք Պատարագներն ալ (Յակոբոս Առաքեալի, Բարսեղ Կեսարացիի, Գրիգոր Նազիանզացիի) մեր երկրին մէջ կային, եւ ասոնց վրայ շուտով աւելցաւ նաեւ Յովհան Ոսկեբերանի խմբագրածը:

Պատարագամատոյցին հայացումը անշուշտ տեղի ունեցաւ 5րդ դարուն: Միայն կրնանք ենթադրել, որ կարգ մը մասեր բերանացի թարգմանուած էին դեռ 4րդ դարէն: Բայց, հիմնական եւ ամբողջական թարգմանութիւնները կատարուեցան 5րդ դարուն: Պատարագի հայացումը կատարուեցաւ Ս. Յովհան Մանդակունի հայրապետին ձեռքով: Հայացում ըսելով, պարզապէս Յունարէն բնագիրներուն թարգմանութիւնը չենք հասկնար: Մանդակունի հայրապետ իջ միայն համարեց Բարսեղ Կեսարացիի, Գրիգոր Նազիանզացիի եւ Յովհան Ոսկեբերանի Պատարագները, այլ նաեւ որոշ պատշաճեցումներ ու լրացումներ կատարեց, որոնք եկան Պատարագի բնագրին հայկական դրոշմ մը տալու:

6.- Յովհան Մանդակունիի ձեռքով խմբագրուած Պատարագամատոյցը իր հիմնական ձեւով պահուեցաւ յաջորդ դարերուն, ինչպէս ունինք վկայութիւնը 10րդ դարուն՝ Խոսրով Անձեացեաց Եպիսկոպոսի մեկնութենէն:

7.- 12րդ դարուն Պատարագամատոյցը նոր եւ զգալի փոփոխութիւններ կը կրէ, Ս. Ներսէս Շնորհալիի եւ Ս. Ներսէս Լամբրոնացիի կողմէ:

Լամբրոնացիի բերած հիմնական փոփոխութիւնը, Պատարագի մուտքի բաժինին յաւելումն էր անոր վրայ: Այսինքն՝ նկատի ունինք պատարագիչին զգեստաւորման աղօթքները, ապա եկեղեցի մուտքը, խորանին առջեւ ձեռքերու լուացումը, մեղքերու խոստովանութիւնը, 26րդ Սաղմոսին արտասանութեամբ խորան բարձրանալը, եւ ի վերջոյ, թափօր դառնալը: Անոնք ուղղակիօրէն առնուած են ժամանակի Լատինական Պատարագէն, որ Լատին կրօնաւորներ իրենց հետ բերած էին Արեւելք, եւ կը գործածուէին Անտիոքի ու շրջակայքին մէջ, ինչպէս նաեւ նորահաստատ Լատինական վանքերու մէջ:

Լամբրոնացի ինք Լատինական այդ Պատարագը թարգմանեց Հայերէնի, եւ հաւանաբար գեղեցիկ գտաւ անոր մուտքի բաժինը, որ որդեգրեց, եւ այնուհետեւ անիկա պահուեցաւ մեր Պատարագին մէջ:

8.- 13րդ դարուն է, որ Պատարագին սկիզբը կ'աւելնայ զգեստաւորման երգը՝ «Խորհուրդ Խորին»ը, Խաչատուր Վրդ. Տարօնացիի հեղինակութեամբ:

9.- Այն նոյն դարերուն (12-15) է, որ Պատարագին լրացուցիչ տաղեր ու մեղեդիներ կը յօրինուին, մեծ մասամբ մեզի անծանօթ մնացած հեղինակներու կողմէ:

10.- Պատարագին վրայ վերջին յաւելումները կու գան 17րդ եւ 18րդ դարերէն: 17րդ դարուն Պատարագի աւարտին աւելցաւ Աւետարանի ընթերցումը, որ նախապէս չկար եւ Լատինական ազդեցութեամբ ներս սողոսկեցաւ, չենք ալ գիտեր որոն կողմէ:

Իսկ վերջին յաւելումը, 18րդ դարու երկրորդ կէսէն եկող, «Տէր Ողորմեա»ն

Իսկ վերջին յաւելումը, 18րդ դարու երկրորդ կէսէն եկող, «Տէր Ողորմեա»ն է: Սա հեղինակութիւնն է Սիմէոն Երեանցի Կաթողիկոսին (1763-1780), եւ թէպէտ սկզբնապէս գրուած չէր եկեղեցական արարողութեանց մաս կազմելու համար, բայց այնքան սիրուեցաւ մանաւանդ ժողովուրդին սրտին դպաւ, որ աստիճանաբար մտաւ արարողութեանց կարգին եւ ի վերջոյ՝ նաեւ Պատարագին: Թէ էր, ճշգրիտ կերպով չենք գիտեր:

(Շարունակելի 2)
«ՀԱՍԿՆԱՆՔ ՄԵՐ ՊԱՏԱՐԱԳԸ»
ՍՈՒՐԲ ՊԱՏԱՐԱԳԻ ԶԱՐԳԱՅՈՒՄԸ,
ԿԱՌՈՅՑԸ, ԲՈՎԱՆԴԱՎՈՒԹԻՒՆԸ
ԶԱՐԵՀ ԱՐՔ. ԱԶՆԱՌՈՐԵԱՆ

ՔՐԻՍՏՈՆԷԱԿԱՆ

ԻՆՉՈ՞Ւ ՊԷՏՔ Է ԵՐԿՐՊԱԳԵԼ:

«Երկրպագել» կը նշանակէ մինչեւ գետին խոնարհիլ եւ զԱստուած փառաւորել: Երկրպագութիւնը երբ կը կատարուի Ամենասուրբ Երրորդութեան անունով, անիկա կը խորհրդանշէ փառաւորում եւ պաշտամունք Սուրբ Երրորդութեան երեք Անձերուն: Իսկ երբ անիկա կը կատարուի ի դէմս սուրբերուն, ատիկա կը խորհրդանշէ յարգանք ու ականածանք անոնց ապրած վարքին դիմաց:

Պէտք է երկրպագել ամէն անգամ, երբ Ս. Պատարագի ընթացքին սարկաւազը կը հրաւիրէ բոլոր հաւատացեալները, հոգեւորական թէ աշխարհական, Աստուծոյ դիմաց խոնարհելով երկրպագելու՝ «Աստուծոյ երկրպագեսցուք»: Երկրպագելէ ետք պէտք է երեսը խաչակնքել:

Երկու ձեւով կարելի է երկրպագել. գլուխը խոնարհեցնելով եւ ծնրադրութեամբ: Այս երկրորդը կը կոչուի նաեւ՝ ծնրադիր երկրպագութիւն, որ յատկապէս կը կատարուի առանձնական աղօթքի ընթացքին: Նիկիոյ Տիեզերական Առաջին Ժողովը (325 թ.) կանոն կը սահմանէ Կիրակի օրերը ծնրադրելով չերկրպագել, այլ՝ Աստուծոյ երկրպագել կանգնած: Ատով՝ պատուած կ'ըլլանք Կիրակի օրուան խորհուրդը, որովհետեւ այդ օրը Յիսուս յարութիւն առաւ եւ մարդոց յարութիւն տուաւ, այլ խօսքով՝ ոտքի կանգնեցուց մեղքերէն:

ԻՆՉ Է ԱՆԴԱՍՏԱՆԸ:

Անդաստանը աշխարհի չորս ծագերը օրինելու Հայ եկեղեցոյ յատուկ արարողութիւն մըն է, ուր կը խնդրուի Աստուծմէ՝ արտերու պտղաբերութիւն եւ արգասաւորութիւն տայ:

Հնուց անդաստանի արարողութիւնը կատարուած է եկեղեցիէն դուրս՝ արտերու եւ այգիներու մէջ, ինչպէս որ այսօր տեղ-տեղ կը կատարուի, բայց առհասարակ կը կատարուի եկեղեցոյ Ատեանին մէջ:

Արարողութեան ժամանակ հոգեւորականաց դասը խաչով, խաչվառով ու Աւետարանով նախ կ'օրինէ Արեւելքը եւ այնտեղ գտնուող Հայոց Հայրապետութիւնն ու Հանրապետութիւնը, Ս. խաչին եւ Ս. Աւետարանին նշանով՝ յանուն Ամենասուրբ Երրորդութեան: Ապա կ'օրինուի Արեւմուտքը եւ այնտեղ գտնուող քրիստոնեայ բոլոր թագաւորութիւններն ու ազգերը: Հարաւէն կ'օրինուին երկիրները, անդաստանները եւ տարուան պտղաբերութիւնն ու հունձքը: Իսկ Հիսիսէն՝ վանքերը, անապատները՝ անմարդաբնակ վայրերը, քաղաքներն ու գիւղերը եւ անոնց բնակիչները:

Տէր Տաթեւ Աւ. Քինյ. Միքայէլեան

ԵԿԵՂԵՑԻՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ

Եկեղեցին Հայկական, ծննդավայրն է հոգւոյս, Ինչպէս քարայր մ'ընդարձակ, պարզ ու խորունկ, մութ ու լոյս... Իր գալիքով հիւրընկալ, իր լայն բեմով, ու հեռուն, Կանգնած իր լուռ խորանով, որ կարծես նաւ մ'է ծրփուն...

Եկեղեցին Հայկական եւ աչքքս գոց կը տեսնեմ, Ու կը շնչեմ, կը լսեմ՝ իր Յիսուսով մանկաղէմ, Իր սեղանէն մըլխացող, գուլայ – գուլայ խունկերով, Եւ իր պատերը ցնցող աղօթքներով ալեխռով...

Եկեղեցին Հայկական բարձր բերդն է հաւառքին Իմ պապերուս, որ հողէն զայն քար առ քար հանեցին Եւ երկինքէն իջուցին զայն ցօղ առ ցօղ , ամպ առ ամպ Ու թաղուեցան անոր մէջ հանդարտութեամբ, հեզութեամբ...

Եկեղեցին Հայկական մեծ վարագոյր մ'է բանուած, Որուն ետեւ, սրկիիին մէջ, կ'իջէ ինքը Աստուած, Որուն առջեւ գլխահակ կու գայ իմ ազգըս ամբողջ Հաղորդելի Անցեալին հաց ու գինով կենսառողջ...

Եկեղեցին Հայկական ծովուն դիմաց ալեկոծ Նաւահանգիստ մ'է խաղաղ. ցուրտ գիշերին՝ հո՛ր եւ բոց. Ու տօթակէզ ցերեկին անտա՛ռ մըն է ըստուերոտ, Ուր շուշաններ կը ծաղկին Շարականի գետին մօտ...

Եկեղեցին Հայկական մէն մի քարին տակ գետնի Դէպի երկինք բարձրացող գաղտնի ճամբայ մը ունի... Եկեղեցին Հայկական Հայ Հոգիին եւ Մարմնոյն Զըրահանդերձ է փայլուն, մինչ իր խաչերն են դաշոյն

Եւ զանգակներն են բոմբին, եւ երգն է միշտ յաղթութիւն...:

ՎԱՀԱՆ ԹԷՔԷԵԱՆ

ՆԻԿԻՈՅ ՏԻԵՋԵՐԱԿԱՆ ՍՈՒՐԲ ԺՈՂՈՎԻ 1700-ԱՄԵԱԿ

«ԵՒ Ի ՄԻ ՏԵՐ ՅԻՍՈՒՍ ՔՐԻՍՏՈՍ ՅՈՐԴԻՆ ԱՍՏՈՒԾՈՅ, ԾՆԵԱՆՆ ՅԱՍՏՈՒԾՈՅ ՀՕՐԷ, ՄԻԱԾԻՆ, ԱՅՍԻՆՔՆ՝ ՅԵՌԻԹԵՆԷ ՀՕՐ»:

1.- Բանն Աստուած:

Յովհաննէսի Աւետարանը «Բան» կը կոչէ Աստուծոյ Որդին (Յի 1.1, 14: Հմմտ Ա.Յի 1.1): Քրիստոնէական գրականութեան մէջ յաճախ Որդիին մասին կը խօսինք, զայն անուանելով Բանն Աստուած, կամ՝ Աստուած Բանը, որովհետեւ Յովհաննէսի Աւետարանը յստակօրէն կ'ըսէ. «Սկիզբէն էր Բանը, եւ Բանը Աստուծոյ քով էր, եւ Աստուած էր Բանը»: Նիկիական հանգանակին մէջ այս բացատրութիւնը չկայ, թերեւս առիթ չտալու համար այն շփոթին, որ Արիոս Աղեքսանդրացի եւ իր հետեւորդները ունէին (տես վարը, 2.3):

2.- Մէկ Տէր:

Ա.- Աստուած մէկ է: Հետեւաբար մէկութիւնը յատուկ է ամենասուրբ Երրորդութեան անձերէն իրաքանչիւրին եւ երեքին միասնաբար: Այդ իմաստով, «Մէկ Տէր» բացատրութիւնը որոշակիօրէն Քրիստոսի աստուածութիւնը ընդգծելու նպատակ ունի:

Բ.- Յիսուս Քրիստոս միակ Տէրն է, ճշմարիտ Տէրը, տարբեր՝ բոլոր միա տէրերէն, որոնք ճշմարտապէս տէր չեն: Անիկա «տէրերու Տէրը եւ թագաւորներու Թագաւորը» (Յյտ 17.14, 19.16), եւ բոլորէն վեր եղող Աստուածն է (Հռ 9.5: Հմմտ Ա.Տմ 6.14-16):

Գ.- Անիկա նոյն եւ մէկ յափտեանական Բանն էր, որ աշխարհ գալով մարմնացաւ:

Դ.- Մէկ եւ նոյն Տէր Յիսուս Քրիստոսի երկու բնութիւններուն, այսինքն՝ աստուածութեան եւ մարդկութեան միջեւ բաժանում չկայ: Քրիստոս աստուածային եւ մարդկային կատարեալ բնութիւններուն սքանչելի միութիւնն է, առանց շփոթելու մէկը եւ միւրը, բայց նաեւ առանց երբեք բաժնելու ինչ որ յատուկ է Յիսուս Քրիստոսի աստուածամարդկային միատրեալ մէկ բնութեան:

3.- «Տէր» կոչումը, անոր գործածութիւնը եւ իսկական նշանակութիւնը:

«Տէր»ը միայն տիտղոս մը չէ, Աստուածաշնչական հասկացողութեամբ, այլ նաեւ՝ անուն մըն է, Աստուծոյ անունն է: Այն անունն է, որ յայտնուեցաւ Մովսէս մարգարէին (Ել 3.14-15), եւ որով լեցուն են Հին եւ Նոր Կտակարանները: Այդ անունը, Երբայերէն ծնուով՝ «Եահուէ» (կամ «Եհովա»), առհասարակ բոլոր միւս լեզուներուն մէջ թարգմանուած է «Տէր» բառով: Արդարեւ, իրարմէ տարբեր չեն Եահուէն եւ Յիսուս Քրիստոսը: «Եահուէ» անունը յատուկ է Աստուծոյ, Սուրբ Երրորդութեան երեք անձերուն հաւասարապէս, եւ մարմնացեալ ու մարդացեալ մեր Փրկիչը ինք ալ Տէր է, այսինքն՝ Եահուէ Աստուածը (տե՛ս, օրինակ, Յի 12.37-41 եւ հմմտ Ես 6.1-10): Նոր Կտակարանը միշտ այսպէս՝ Տէր կը կոչէ Որդին, Յիսուս Քրիստոսը, անոր մէջ տեսնելով Որդիին աստուածութիւնը, հաւասար Հօրը եւ Սուրբ Հոգիին: Ուստի «Տէր» անունին մէջ կը տեսնենք ո՛չ միայն Յիսուս Քրիստոսի իշխանութիւնը եւ տիրութիւնը ամբողջ ստեղծագործութեան եւ մեր վրայ, այլ նաեւ կը տեսնենք անոր աստուածութիւնը, որ կը դաւանինք եւ կը հռչակենք՝ իբրեւ հիմը մեր փրկութեան:

4.- Յիսուս Քրիստոս:

«Յիսուս» Երբայերէն անուն մըն է, որ կը նշանակէ՝ «Տէրը կը փրկէ»: Յիսուսի անունն իսկ կը յայտնէ իր փրկագործական առաքելութիւնը, որ քրիստոնէական եկեղեցին խտացուցած է միակ բառի մը կամ տիտղոսի մը մէջ. «Փրկիչ»: Ա՛ն է մեր ազատարարը՝ մեղքին եւ Չարին ծառայութենէն: Յիսուս իր անձը փրկանք տուաւ մեր բոլորին փոխարէն, մեզ մեղքի ծառայութենէն գնելու համար (տե՛ս Մտ 20.28, 26.28: Մր 10.45: Ա.Տմ 2.6: Եբր 9.28):

«Քրիստոս»ը անուն չէ, այլ՝ տիտղոս մը: «Քրիստոս» Յունարէն բառ մըն է, որ կը նշանակէ՝ Օծեալ: Ասիկա համապատասխանն է Եբրայերէն «օծեալ» (Եբր. «մաշի՛ աի», կամ մեզի համար սովորական դարձած կերպով՝ «մեսիա») բառին կամ տիտղոսին, որ կը տրուէր թագաւորներուն, քահանաներուն եւ մարգարէներուն: Յիսուս Օծեալ կը կոչուի, նախ՝ որովհետեւ իր մարդկութեան մէջ յղութեան պահէն իսկ ամբողջապէս Սուրբ Հոգիով լեցուեցաւ (Մտ 1.18: Ղկ 1.35), Սուրբ Հոգիով աճեցաւ ու զօրացաւ (Ղկ 1.80), անով առաջնորդուեցաւ (Մտ 4.1: Մր 1.10-12): Այդ իմաստով ալ, Յիսուս իր երկրաւոր ամբողջ առաքելութեան ընթացքին ամբողջապէս ունէր Աստուծոյ Հոգին (Յի 3.34), որովհետեւ Որդին ինք անբաժան է Սուրբ Հոգիին, ինչպէս անբաժան է Հօրմէն:

5.- Որդի Աստուծոյ:

Քրիստոս «Աստուծոյ Որդի է» կը յայտարարէր Նոր Կտակարանը (Մտ 3.17: Ղկ 1.35: Հռ 1.4: Ա.Յի 5.5): Բայց ինչպէս պէտք էր հասկնալ այդ որդիութիւնը: Ոմանք զայն կ'ուզէին հասկնալ այնպէս՝ ինչպէս է մեր որդիութիւնը Աստուծոյ: Բայց մինչ մենք Հօրը բնութենէն չենք, եւ Աստուծոյ որդի կը դառնանք իբրեւ մեզի պարգետուած բացառիկ շնորհք մը, որդեգրուելով Հօրը կողմէ, Յիսուս ինք Աստուծոյ համար որդեգիր մը չէ, այլ հարազատ որդի, Հօրը բնութենէն ծնած անժամանակ կերպով: Այդպիսի աղանդամիտ մտածող մըն էր Արիոս Աղեքսանդրացի, որ Յիսուս Քրիստոսը կը նկատէր պարզ արարած մը, որ սակայն Հօրը կամքին իր ամբողջական հնազանդութեամբը արժանի եղաւ փառքի եւ Աստուծոյ որդի կոչումին: Այս որդիութիւնը Արիոսի համար ճիշդ Աստուծոյ կողմէ մեր որդեգրութեան կը նմանէր:

6.- Հօրը Միածինը, անոր էութենէն ծնած:

Հաւատամքը զօրեղապէս կը պատասխանէ Արիոսի սխալ մտածողութեան, շեշտելով՝ թէ Յիսուս Քրիստոս, ճշմարտապէս Աստուծոյ Որդին է, Հօրը բնութենէն ծնած: Անիկա բացառիկ եւ եզակի ծնունդ մըն է, Հօրը միա՛կ ծնունդը: Ատոր համար ալ Աստուածաշունչը զայն կը կոչէ «Միածին» կամ «միածին Որդի» (Յի 1.14, 3.16): Արդ, եթէ Որդին Աստուծոյ միակ ծնունդն է, ճշմարտապէս Հօրը Որդին է (Բ.Յի 3), եւ Հօրը էութենէն է, այսինքն՝ Հօրը հետ մէկ եւ նոյն է (Յի 10.30), եւ իր մէջ ունի «աստուածային բնութեան ամբողջ լիութիւնը» (Կղ 2.9), կը նշանակէ՝ թէ ան կատարեալ Աստուած է:

7.- Համագոյակից եւ արարչակից Հօրը:

Նիկիոյ ժողովին կողմէ գործածուած բառն է՝ «համագոյակից», որ կը նշանակէ՝ Հօրը հետ նոյն էութենէն (էակից), նոյն գոյութենէն (գոյակից), այսինքն՝ նոյն բնութենէն (բնութենակից): Ասիկա պարզապէս նպատակ ունի հաստատելու Քրիստոսի կատարեալ աստուածութիւնը. ո՛չ թէ արարած, այլ՝ արարիչ ըլլալը, որով նաեւ Հօրը արարչակից է:

8.- Որդի կոչումը՝ աստուածութեան եւ ապագայ եկեղեցւոյ Ընտանիքին յարաբերաբար:

Յիսուս Քրիստոս ո՛չ միայն Աստուծոյ Որդին է՝ իբրեւ Աստուծոյ բնութենէն ծնունդ, այլ նաեւ Որդի է՝ յարաբերաբար մեզի: Ինքն է մեր ստեղծիչը, որ իր պատկերով ստեղծեց մեզ (Ծն 1.26-27), որպէսզի մենք եւս Աստուծոյ որդիներ ըլլանք որդեգրութեան ճամբով: Այս նպատակով ալ անիկա երկրի վրայ եւս ծնաւ իբրեւ որդի (Մտ 1.23: Հմմտ Ես 9.6), եւ ամէն ինչով մեզի նման եղաւ՝ բացի մեղաւորութենէն (Եբր 4.15: Ա.Յի 3.5), որպէսզի մեր եղբայրը դառնայ (Եբր 2.11), մեռելներէն առաջին ծնունդը ըլլայ (Կղ 1.18), եւ Աստուծոյ ընտանիքին մէջ առնէ մեզ, ինքը «բազմաթիւ եղբայրներու մէջ անդրանիկը ըլլալով» (Հռ 8.29):

ՄԵԿԼՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՅՑ ԱՌԱՔԵԼԱԿԱՆ
ՍՈՒՐԲ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ՀԱՌԱՄԱՔԻՆ
Չարեհ Արք. Ազնաւորեան
(Շարունակելի 4)

THE BOOK OF EZRA

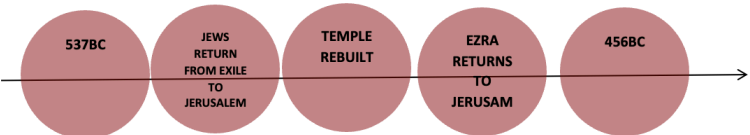
WRITTEN: AROUND 400-300BC

WHAT YOU NEED TO KNOW:

The book of Ezra records some pretty significant events in the history of God's people. Earlier in the Bible, we read that there was a temple in Jerusalem, which was extremely important to the Judeans (people of Judah). The temple was destroyed when those people were exiled to Babylon. Years later, the Persians conquered the Babylonians, and this is where Ezra starts, The book tells how the Judeans were permitted to return to Jerusalem to rebuild the temple (under the guidance of Zerub-babel) but faced opposition when trying to do so. It goes on to show Ezra reorganizing religious life and encouraging the people to place their focus firmly back to God.

WHY READ IT?

Here, we can read all about the importance of putting God first and coming back to him if we have fallen away. Ezra shows us how God re-stores what has been broken and fulfils all his promises.

THE LETTERS 2 TIMOTHY

WRITTEN: AD61-64
(OR POSSIBLY LATER IN THE FIRST CENTURY)

WHAT YOU NEED TO KNOW:

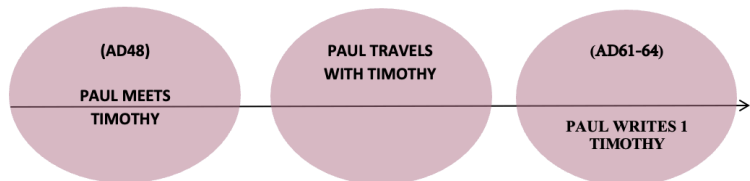
This letter is a bit different from the others, as it was written to a person rather than a church. Timothy was a young leader who was put in charge of a church in Ephesus after Paul became concerned about its original leaders – so Timothy was mentored by Paul before going on to lead a church himself. This is a letter in which the wisdom of age is speaking to the passion of youth.

WHY READ IT?

Timothy was a young leader, and this letter gives advice for young people about building good character and knowing the truth. There is also some great advice on how to lead, both in general terms and specifically about dealing with difficult church situations.

WHAT YOU NEED TO KNOW:

Timothy was the son of a Greek father and a Jewish mother. He was mentored by Paul until he was entrusted with the leadership of the church in Ephesus. In the letters that Paul wrote to him, Paul seems to be cheering him on from afar.

THE BIG ISSUES AND WHAT THE BIBLE SAYS ABOUT THEM

WORRY & ANXIETY

Worry and anxiety are emotions that every single human being experiences. They're normal responses to many situations we face in life, such as exams or loved ones falling ill. However, when worry and anxiety begin to impact our everyday lives, influence our behaviour and take over our thoughts, they can become a problem. God doesn't want our lives to be ruled by worried thoughts but by things like peace, hope and joy. The Bible says that God cares about us and that we can go to him about every single one of our cares. Even in the times we feel super-overwhelmed and fearful, God is with us.

KEY BIBLE VERSES:
MATTHEW 6.25-34; PHILIPPIANS 4.6-7; 1 PETER 5.7;
PSALM 23.4

Ազգային Առաջնորդարան
Armenian Prelacy of Canada
Prélature Arménienne du Canada

514-856-1200
prelacy@armenianprelacy.ca
www.armenianprelacy.ca

Խմբագիր՝ Հոգեշնորհ Տ. Յակոբ Վրդ. Եազուպեան
3401 Olivar Asselin Montréal, Quebec H4J 1L5

Մոնթթեալի մէջ տեղի ունեցաւ ՀՕՄ-ի Գանատայի շրջանի 27-րդ եւ ՀՕՄ-ի 103-րդ Պատգամաւորական ժողովը

Անցնող շաբաթավերջին՝ 27–29 Յունիս 2025–ին, Մոնթրէալի Հայ կեդրոնի «Ահարոնեան» սրահէն ներս, տեղի ունեցաւ ՀՕՄ–ի Գանատայի շրջանի 27–րդ եւ ՀՕՄ–ի 103–րդ Պատգամաւորական ժողովը, մասնակցութեամբ ՀՕՄ–ի Կեդրոնական վարչութեան Գանատայի ներկայացուցիչ Արմինէ Կարապետեանի, ՀՕՄ–ի ԱՄՆ–ի Արեւմտեան շրջանի Շրջանային վարչութեան ներկայացուցիչ Ռիթա Հինդլեանի, ՀՅԴ Գանատայի Կեդրոնական կոմիտէի, «Հորիզոն» շաբաթաթերթի, Համազգայինի Գանատայի Շրջանային վարչութեան, ՀՄԸՄ–ի Շրջանային վարչութեան եւ ՀՅԴ Գանատայի Պատանեկան Միութեան Ընդհանուր Վարիչ մարմնի ներկայացուցիչներու, ՀՕՄ–ի Գանատայի 8 մասնաճիւղերէ պատգամաւորներու եւ հիւրերու։

Ժողովի բացումը կատարուեցաւ Ուրբաթ, 17 Յունիս 2025–ին, յետմիջօրէի ժամը 3:00–ին, ներկայութեամբ Գանատայի Հայոց Թեմի Առաջնորդ Գերշ. Տ. Բաբգէն Արք. Չարեանի, Հոգշ. Տ. Յակոբ Վրդ. Եսեփեանի, Գանատայի Հայոց Թեմի Ազգային վարչութեան ներկայացուցիչ Ծովիկ Թերզեանի, պատկան մարմիններու եւ քոր միութիւններու ներկայացուցիչներու եւ ժողովականներուն։

Գանատայի, Հայաստանի, Արցախի եւ ՀՕՄ–ի օրհներգներու ունկնդրումէն ետք, ներկաները մէկ վայրկեան յոտնկայս լուութեամբ յարգեցին յիշատակը մեզմէ առյաւէտ բաժնուած ՀՕՄ–ի ընկերուհիներուն, բարերարներուն, ինչպէս նաեւ Արցախի բռնի պարպումի օրերուն պայթումի հետեւանքով մահացած հայորդիներու։ Բացման խօսքով հանդէս եկաւ ՀՕՄ–ի Գանատայի Շրջանային վարչութեան աստե՛նապետ Լուսին Ժամկոչեան, ըսելով. «Մեր երկամեայ աշխատանքներու ուղեգիծը հազիւ մշակած, վարչութիւնս գտնուեցաւ փոթորկոտ նոր մարտահրաւէրի մը դիմաց։ Այս մարտահրաւէրը Արցախի աղէտն էր, որ ծայր առած էր Զ–ամսեայ պաշարումով եւ ապա յանգած Արցախի հայաթափումին։ Այս ճակատագրական իրադարձութիւնները ցնցեցին բոլորս, բայց չյուսահատեցուցին մեզ։ Ի պատիւ ձեզի, սիրելի՛ ընկերուհիներ, Մենք՝ Գանատայի շրջանս, միասին, մէկ բռունցք դարձած օգնութեան ձեռք մեկնեցինք բռնի տեղահանուած արցախցիին, անգամ մը եւս ցուցաբերելով հայ ազգի ծառայութեան մէջ մեր նուիրաբերումի ոգին եւ տոկուն նկարագիրը։ Անկասկած ժողովուրդիս հետ, ժողովուրդիս համար նշանաբանը լոկ խօսք է՛ մեզի համար։ Ահա այս է ՀՕՄ–ականի վայել կեցուածքը»։ Ապա աւելցուց. «Դարձեալ եւ չնորհիւ ձեր աջակցութեան, մենք յաջողեցանք ընթացք տալ ՀՕՄ–ի Կեդրոնական վարչութեան բոլոր ծրագիրներուն։ Պատուով կատարեցինք մեր վրայ դրուած բոլոր պարտականութիւնները եւ ձեր մասնաճիւղերու վարչութեանց ու անդամներուն անվերապահ աջակցութիւն ցուցաբերեցինք»։ Ան իր խօսքը եզրափակեց ըսելով. «Ընկերուհինե՛ր, հպարտ եղէք, որ իսկական

մարդասէր ու բարեսիրտ հայ էք։ Հպարտ եղէք, որ ՀՕՄ–ական էք։ Հպարտ եղէք, որ 115 տարուան յաղթական պատմութիւն մը ունեցող կազմակերպութեան մը մէկ անսասան մասնիկն էք»։

Իր օրհնութեան աղօթքն ու յաջողութեան բա՛րեմաղթանքները փոխանցեց Սրբազան Հայրը, որմէ ետք նաեւ հերթաբար խօսք առին միութիւններու եւ կազմակերպութիւններու ներկայացուցիչները։

ՀՅԴ Գանատայի Կեդրոնական կոմիտէի կողմէ խօսք առաւ Հրակ Տարազճեան, որ իր խօսքին մէջ ըսաւ. «Գանատայի հայ համայնքի կարեւորագոյն սիւներէն է ՀՕՄ–ը, իսկապէս։ Առանց ՀՕՄ–ին, մենք պիտի չկարենայինք ուժեղ ու ինքնավստահ քայլեր առնել, որուն համար շնորհակալ ենք։ Հիանալի է տեսնել ՀՕՄ–ի բոլոր ծրագիրներուն փայլուն յաջողութիւնները, իր բոլոր անդամներուն անձնուրաց նուիրումին շնորհիւ, որոնք հանտեսելով իրենց ասպարէզներն ու ընտանիքները, երբեմն զրկուելով անոնցմէ, իրենց ժամանակը կը տրամադրեն ազգին ու հայրենիքին»։

«Հորիզոն» շաբաթաթերթի խմբագիր Վահագն Գարագաշեան դրուատելով ՀՕՄ–ի գործունէութիւնը ըսաւ. «115 տարիներու ՀՕՄ–ի անձնուրացութեան վիթխարի գործունէութիւնը կը փաստէ այն մասին, որ 20–րդ դարուն ծնունդ առած նուիրեալ հայուհիներու այս ասպետութիւնը, արժանի է համայն հայութեան երախտագիտական զգացումներուն։ Երախտի՛ք այն վեհանձն խաչուհիներուն, որոնք հաւատացին եւ կը հաւատան՝ հայութեան արդար դատին»։ «Հորիզոն»ի վարիչ խմբագիր Վահագն Գարագաշեան երախտագիտութիւն յայտնեց Գանատայի Հայ Օգնութեան Միութեան 25 տարիներու վրայ շարունակուող «Հորիզոն»ի Մանկապատանեկան յաւելուածի աջակցութեան, որ կը կազմէ քառորդ միլիոն տոյար։

Համազգայինի Գանատայի Շրջանային վարչութեան անդամ Թամար Շահինեան եւս խօսք առաւ ըսելով. «ՀՕՄ–ի Գանատայի շրջանը իսկապէս հպարտութիւն առթող շրջաններէն մէկը կը համարուի իր տարած գործունէութեամբ, որուն ես անձամբ մօտէն կը հետեւիմ «Հայ Հորիզոն»ի յայտագիրներուն պատրաստութեան ընդմէջէն», ապա աւելցուց, թէ ողջունելի է ՀՕՄ–ի գործունէութեանց ծիրի ընդլայնումը, յատկապէս վերջին տարիներուն, համագործակցելով տեղական կազմակերպութիւններու եւ հիւանդանոցներու հետ, ինչպէս նաեւ դաստիարակչական ոլորտին զարկ տալով։

ՀՄԸՄ–ի Գանատայի Շրջանային վարչութեան ատենապետ Մանուէլ Քէօսեան շնորհաւորեց ՀՕՄ–ի 115–ամեակի ու Գանատայի անկախ շրջան դառնալուն 35–ամեակը, ապա ըսաւ. «ՀՕՄ–ի լայնածաւալ գործունէութիւնը, ոչ միայն Հայաստանի եւ արցախահայութեան ուղղուած, այլեւ սփիւռքի մէջ մեր բոլոր կառույցներուն ու վարժարաններուն, խթանիչ ուժ կը հանդիսանայ բոլորիս, որուն ամէնէն խօսուն

օրինակը վերջերս լիբանանահայութեան օգնութեան հասնելու իրենց տարած ջանքերն էին, որուն ի տես միւս բոլոր միութիւնները, ներառեալ ՀՄԸՄ–ը, իրենց կարելին ըրին, որ առաւելագոյն աջակցութիւն ցուցաբերեն մեր կարօտեալ քոյրերուն եւ եղբայրնեւրուն»։

ՀՅԴ Գանատայի Պատանեկան Միութեան Ընդհանուր Վարիչ մարմնի անունով խօսք առաւ Սօսի Խարապոյեան եւ ըսաւ. «ՀՕՄ–ը միշտ պատրաստ եղած է մեր պատանիներուն օգնութեան հասնելու՝ նիւթապէս եւ բարոյապէս, որուն համար երախտապարտ ենք ՀՕՄ–ին եւ ՀՕՄ–ուհիներուն տարած աշխատանքին, որ անգնահատելի է։ Ձեր վարձքը կատար, սիրելի՛ ընկերուհիներ, դուք ձեր ընտանիքին, աշխատանքին ու անձնական ժամերէն զոհելով, օրն ի բուն կ’աշխատիք, ի խնդիր մեր ժողովուրդի զաւակներուն բարօրութեան ու բարգաւաճման»։

Ժողովը ընթացաւ Կեդրոնական վարչութեան այս առթիւ զեկոյցի ընթերցմամբ, Շրջանային վարչութեան երկամեայ նիւթաբարոյական տեղեկագրի ներկայացմամբ, յառաջիկայ վարչութեան ի գործադրութիւն առաջարկներու եւ թեկադրանքներու բանաձեւմամբ եւ նիւթական նախահաշիւի պատրաստութեամբ։

Ժողովի երեք օրերուն ընթացքին, Գանատայի տարբեր շրջաններէ ժամանած պատգամաւորները քննարկման բովէ անցրնելով Շրջանային վարչութեան նախորդ երկամեակի գործունէութիւնը, ինչպէս նաեւ կրթական, առողջապահական, ընկերային եւ բարեսիրական ծրագիրներուն վարչութեան կատարած ներդրումներուն ու իրագործումներուն ընդհանուր գնահատականն ու հաշուետուութիւնը կատարելէ ետք, գայն համարեցին գերգնահատելի։

Շաբաթ, 28 Յունիս 2025–ի երեկոյեան Մոնթրէալի Հայ կեդրոնի ՀՄԸՄ Կամք մարգասրահին մէջ, հոգեւոր հայրերուն, քաղաքական գործիչներու, ժողովին մասնակցող պատգամաւորներուն, ՀՕՄ–ուհիներու, բարերարներու եւ հիւրերու ներկայութեամբ տեղի ունեցաւ ՀՕՄ–ի 115 եւ Գանատայի անկախ շրջան դառնալուն 35 ամեակներուն նուիրուած արժանավայել հանդիսութիւնն ու ճաշկերոյթը։

Ապա Կիրակի, 29 Յունիս 2025–ին, ժողովի աւարտին ընտրուեցաւ հետեւեալ անդամներէն կազմուած ՀՕՄ–ի Գանատայի Շրջանային նոր վարչութիւնը. Մոնթրէալէն Լիւսի Շահինեան, Անի Թաշճեան, Մարի Հալաճեան, Լաւալէն Ազգանոյշ Հատիտեան, Սիւզի Պոյամեան, Քրիստին Աֆարեան, Թորոնթոյէն Մարալ Մարլեան, Վարդուկ Պարտազճեան եւ Արաքսի Փիլաւճեան։

Աւարտին հնչեցին նաեւ գնահատանքի խօսքեր նախկին վարչութեան հասցէին՝ ժողովին մասնակցող հիւրերուն եւ պատգամաւորներուն կողմէ, ինչպէս նաեւ բարեմաղթութիւններ՝ նորընտիր վարչութեան։

Սոնա Թիթիզեան Կէտիկեան

35-ամեակ... Սկիզբը կարդալ էջ 7

Հանդիսավար Անի Թաշճեան ներկայացուց օրուան նախագահ Շաքէ Կէօնճեանի հակիրճ կենսագրութիւնը, որմէ ետք տիկին Կէօնճեան իր սրտի խօսքը փոխանցեց ըսելով. «Ինծի համար մեծ պատիւ է այսօր նախագահութիւնը ստանձնել ՀՕՄ–ի 35–ամեակի այս ճաշկերոյթին, ու այս առթիւ կ’ուզեմ իմ գնահատանքի խօսքս ուղղել ձեզի, սիրելի՛ ՀՕՄ–ուհիներ, դուք ձեր ընտանեկան ու անձնական ժամերը նուիրեցիք ՀՕՄ–ի սուրբ գործին, հասաք կարիքաւորներուն, ծնողազուրկ երեխաներուն, ուսանողներուն՝ Հայաստանի մէջ եւ արցախահայութեան, ձեռք երկարեցիք Լիբանանի եւ Սուրիոյ մեր հայրենակիցներուն, դպրոցներուն եւ ակումբներուն։ Թող Աստուած ձեր հոգիները խնդութեամբ ու գոհունակութեամբ լիցքաւորէ»։

Տեղի ունեցաւ ՀՕՄ–ի Գանատայի շրջանի 35–ամեայ գործունէութիւնը ծանօթացնող տեսերիզի ցուցադրութիւն, սիրայօժար կերպով պատրաստուած Թամար Շահինեանի, Բաֆֆի Թահմիզեանի ու իր Yeraz Media ընկերութեան կողմէ։

Անկէ ետք հերթաբար տեղի ունեցաւ Շրջանային վարչութեան յատուկ 35–ամեակի մրցանակներու տուչութիւն. «Ժողովուրդիս հետ, ժողովուրդիս համար» կարգախօսի հիմամբ գծագրութեան մրցանակի չափահասներու մրցանակը ստացաւ Նուշիկ Գատեան, իսկ անչափահասներունը՝ Լիլիթ Ադամեան։ Տեսանիւթի մրցանակը ստացան ՀՅԴ Մոնթրէալի «Դրօ» եւ Լաւալի «Գետաշէն» Պատանեկան միութիւնները, որոնց ներկայացուցիչները՝ Մեղրի Գազանճեան, Սիէնա Ճապրայեան եւ Ռաֆայէլ Եսայեան ստացան մրցանակը, ձեռամբ Շրջանայի վարչութեան ատենապետին։

«Արցախ» մրցանակը շնորհուեցաւ գանատահայութեան եւ ընդհանրապէս աշխարհի տարածքին մշակութային, տնտեսական, գիտական, պատմական, բարեսիրական կամ այլ ոլորտներու մէջ մեծ դեր ունեցած գանատահայ անհատներու, որուն արժանացան գանատահայ բարերար Շաքէ Կէօնճեան եւ Օրօրայի մրցանակակիր ու գանազան գիրքերու հեղինակ դոկտ. Իզապէլ Գաբրիէլեան Ջրբչըլ։ Անոնց կենսագրութիւնը ներկայացուելէ ետք, ձեռամբ Շրջանային վարչութեան ատենապետին, ստացան ՀՕՄ–ի Գանատայի շրջանի պատուոյ գնահատագիրներն

ու մրցանակի վահանակը։

Գեղարուեստական յայտագրով ելոյթ ունեցաւ La Voix յայտագրի մրցոյթի մասնակից եւ Lara Fabian–ի խումբին մէջ յօրինող ու երգչուհի, մոնթրէալահայ Մանէ Միրիամ Պաղտասարեան, DJ Արեգի մասնակցութեամբ։

Սրբազան Հօր, օրուան նախագահին, Գանատայի Շրջանային վարչութեան 35 տարիներու ընթացքին անդամ եղած ՀՕՄ–ուհիներու եւ 35–ամեակի յանձնախումբի անդամներուն ձեռամբ տեղի ունեցաւ կարկանդակի հատում եւ մոմավառութիւն, որմէ ետք ընկերային ճոխ մթնոլորտի մէջ շարունակուեցաւ խնճոյքը։

Սոնա Թիթիզեան Կէտիկեան
Լուսանկարները՝ Արմէն Ալեմեանի

 Ունկնդրեցէ՛ք Գանատայի տարածքին սփռուող հայկական ռատիոժամերը՝	
ՎԱՆՎՈՒԸՐ- «Armenian Variety Show» Coop Radio 100.5 FM Երեքշաբթի երեկոները ժամը 6:00-7:00	
ԼԱՄԸ-	«Հայ Կեդրոնի Ձայն» 105.1 FM ACC Laval Radio Program Շաբաթ եւ Կիրակի առաւօտեան ժամը 7:30-9:00
ՄՈՆԹՐԵԱԸ-	«Վանայ Ձայն» 1450 AM Երկուշաբթի երեկոները ժամը 8:00-10:00
ՀԱՍԻԼԹԸ-	«Հայ Կեդրոնի» ռատիոժամ CFMU 93.3 FM Կիրակի առաւօտեան 10:00-11:00 cfmu.mcmaster.ca

ՀՕՄ-ի Գեմարիճի «Մեղրի» մասնաճիւղը արժանավայել կերպով Գշեց իր 114-ամեակը եւ վերակազմաւորման 60-ամեակը

Հովանաւորութեամբ ՀՕՄ–ի Գանատայի Շրջանային վարչութեան, կազմակերպութեամբ ՀՕՄ–ի Գեմարիճի «Մեղրի» մասնաճիւղի դաստիարակչական յանձնախումբին, Կիրակի, 1 Յունիս 2025–ին, կէսօրէ ետք ժամը 2:00–ին, Հայ կեդրոնի «Փոսթաճեան» սրահէն ներս տեղի ունեցաւ Գեմարիճի «Մեղրի» մասնաճիւղին 114–ամեակի եւ վերակազմութեան 60–ամեակի տօնակատարութիւնը, ներկայութեամբ՝ Գերաշնորհ Տէր Բարդէն Սրբ. Արք. Չարեանի, Գերապատիւ Տէր Գեղարզ Ծ. Վրդ. Քիւսպէքեանի, Հոգեշնորհ Տէր Յակոբ Վրդ. Եագուպեանի, Արժանապատիւ Տէր Նշան Քհն. Մանուկեանի, Յարգարժան Հայ Աւետարանական համայնքի հովիւ Վերապատուելի Արա Պալքճեանի, ՀՅԴ «Արամ–Դրօ» կոմիտէի հերթապահ Դրօ Թասլաքեանի, ՀՄԸՄ–ի Կեդրոնական վարչութեան ներկայացուցիչ Լէոնի Սարմազեանի, ՀՄԸՄ–ի վարչութեան ատենապետ Թայրին Տանաօղլեանի, Համազգայինի վարչութեան ատենապետ Վիգէն Գէորգեանի, ՀՕՄ–ի Կեդրոնական վարչութեան Գանատայի ներկայացուցիչ Արմինէ Կարապետեանի, ՀՕՄ–ի Շրջանային վարչութեան ներկայացուցիչ Մարալ Միսիրեանի, մասնաճիւղին մօտ, նախկին ներկայացուցիչ Սօնա Սարգսեանի, հրաւիրեալներ՝ Կարպիս Կարապետեանի եւ Լեւոն Սարմազեանի, ինչպէս նաեւ մեծ թիւով ՀՕՄ–ուհիներու եւ համակիրներու։

Ձեռնարկը սկիզբ առաւ Հայաստանի, Արցախի եւ ՀՕՄ–ի օրհներգներով, որմէ ետք ներկաները մէկ վայրկեան յոտնկայս յարգեցին յիշատակը մեզմէ առյաւէտ բաժնուած ՀՕՄ–ուհիներուն։

Հանդիսավար Ազիկ Գէորգեան բարի գալուստ մաղթեց հոգեւոր հայրերուն եւ ներկաներուն, ապա իր բացման խօսքին մէջ ըսաւ. «Այսօր իւրայատուկ առիթով մը հաւաքուած ենք, ոչ թէ միայն տօնելու ՀՕՄ–ի Գեմարիճի 114–ամեակը, այլ տօնելու նաեւ անոր վերակազմութեան 60 տարուան փառաւոր գործունէութեան ուղին, որ կերտուած է նուիրումով, զոհաբերութեամբ եւ անսասան հաւատքով»։ Ապա շարունակեց ըսելով. «ՀՕՄ–ը հիմնուած է հայ ժողովուրդը ցեղասպանութեան ճիրաններէն դուրս հանելու, անտէր մնացած հայ կնոջ թիկունք կանգնելու, որբացած մանկան սնունդ ու կրթութիւն տալու, ազգապահպանումի գործը տանելու։ ՀՕՄ–ի «Մեղրի» մասնաճիւղը 60 տարիներէ ի վեր հաւատարմօրէն կը ձգտի իրագործելու իր առաքելութիւնը, կը պահէ շարթթօրեայ դպրոցը եւ կը մասնակցի հայրենանպաստ նախաձեռնութիւններուն»։ Ապա ան հրաւիրեց վարչութեան անդամ Վերա Թիթիգեանը, փոխանցելու վարչութեան խօսքը։

Թիթիգեան մասնաճիւղի վարչութեան անունով ողջունելէ ետք ներկաները, ըսաւ. «Մեծ հպարտութեամբ կը տօնենք երեք նշանակալից յորելնականներ՝ ՀՕՄ–ի 115 տարիներու անխոնջ նուիրումը, Գանատայի շրջանի 35–ամեակը, ՀՕՄ–ի «Մեղրի» մասնաճիւղի 114–ամեակն ու վերակազմութեան 60–ամեակը»։ Անդրադառնալով անցնող երկու տարուան աշխատանքներուն, ան նշեց, որ 52 անդամներով սատարած են ա) մարդասիրական գործունէութեան, մասնակցելով Սուրիոյ, Լիբանանի, Սիրտէ–սիրտ, կրթնապաստ ծրագիրներուն, Վերելք նախաձեռնութեան, Ախուրեանի Մօր ու Մանկան Ծննդատան եւ Չոհանեան հերոսներու զաւակներու ծրագրին՝ որդեգրելով 10 երեխաներ։ բ) Մշակութային եւ Կրթական ծիրէն ներս՝ շաբաթօրեայ «Մեսրոպ Թիթիգեան» վարժարանին։ գ) Իրագործած են դաստիարակչական ծրագիր–

ներ։ դ) Նիւթական ապահոված են ձեռնարկներէ եւ ճաշի վաճառքներէ։ Եւ այս բոլորը՝ անդամներուն գիտակից նուիրումով եւ համայնքի հաւաքական ներդրումով»։ Ամփոփելով իր խօսքը Թիթիգեան ըսաւ. «Թէպէտ թիւով փոքր մասնաճիւղ ենք, բայց մեր գործունէութեամբ եւ նուիրումով կը բացառուինք մեզի նման մասնաճիւղերէն»։

Կարինէ Գարեհազուպեան հանդէս եկաւ նուագով՝ ջութակի վրայ, Ալեքսանտր Սպենդիարեանի «Ղայթարմա» կտորէն, եւ «Ալլուդա» երգի եղանակով, դաշնամուրի ընկերակցութեամբ Գեղանի Մարտիկեանի։

Ապա Հանդիսավարը ընթերցեց ՀՕՄ–ի Կեդրոնական վարչութեան ներկայացուցիչ Արմինէ Կարապետեանի ամփոփ կենսագրականը, որմէ ետք ան բեմ բարձրանալով շնորհակալութիւն յայտնեց վարչութեան, որ զինք նկատի ունեցած է, որպէս պատգամաբեր, ապա ՀՕՄ–ի Կեդրոնական վարչութեան անունով շնորհաւորեց Գեմարիճի «Մեղրի» մասնաճիւղի վերակազմութեան 60–ամեակը։ Ան ըսաւ. «Բարեսիրական միութիւնները ինքնանպատակ միութիւններ չեն, անոնց առաքելութեան էութիւնը կը ձգտի մարդկային հաւաքականութիւններու կենցաղամակարդակի բարձրացման, առողջապահական խնդիրներու, ինչպէս նաեւ ընկերատնտեսական եւ կրթական հարցերու բարօր լուծման։ Այս բոլորը իրականութիւն կը դառնան իրենց անդամներուն անսակարկ նուիրումով։ ՀՕՄ–ի բոլոր անդամները կը գիտակցին, որ հաւաքական անխոնջ աշխատանքն է միայն նպատակակէտին հասցնողը։ Գեմարիճի «Մեղրի» մասնաճիւղի ընկերուհիները այս առումով օրինակելի են, որոնք իրենց գիտակցութեամբ եւ աշխատանքով այս մասնաճիւղը կը վերածեն արժանաւոր մէկ միաւորի։ Ան շեշտեց, որ կամաւոր աշխատանքի վարձատրութենը ինքնագոհութիւնն է»։

Ան աւելցուց, թէ մեր միութեան կարգախօսը շատ խօսուն է՝ «Ժողովուրդիս հետ, Ժողովուրդիս համար», եւ մեր բոլոր աշխատանքը ուղղուած է հայ ժողովուրդի մշակութային, կրթական, տնտեսական, առողջապահական հարցերը թիթեցնելու, վերադարձնելու կրկնապատիկը ինչ որ կը նուիրեն։ Անդրադառնալով ՀՕՄ–ի 115–ամեակին, Կարապետեան ըսաւ. «Ան պիտի չարուեսակէ իր առաքելութիւնը երկար ամեակներ, մինչեւ այն ատեն որ գոյութիւն ունի հայ ժողովուրդը»։

«Տուն իմ հայրենի» եւ «Բարի Արագիլ» երգերով հանդէս եկաւ Ռազմիկ Կարպուշեան, օրկի ընկերակցութեամբ Յովիկ Սուազճեանի եւ կիթառի ընկերակցութեանը Վահէ Թութիկեանի։

Ապա, «Մեղրի» մասնաճիւղի Ատենապետուհի Մարալ Պետրեանի ձեռամբ, 15 տարուան ծառայութեան զարդասեղով պարգեւատրուեցան ընկերուհիներ՝ Մալի Թասլաքան, Կարինէ Գարեհազուպեան եւ Մարիա Սուազճեան։

Շրջանային վրչ. ներկայացուցիչ Մարալ Միսիրեանի ձեռամբ, 35 տարուան անդամակցութեան զարդասեղով պարգեւատրուեցան ընկերուհիներ՝ Մարալ Պետրեան, Արշալոյս Այանեան, Սոնա Մազաքեան, Յասմիկ Հանէշեան, Լեւա Կարպուշեան, Սայրի Քէլէշեան։

Պատուոյ Գնահատագիրով պարգեւատրուեցան ընկերուհիներ՝ Անահիտ Ասատուրեան եւ Անժէլ Պալճեան իրենց 60 տարիներու անդամակցութեան եւ ծառայութեան համար։

Աւարտին, մասնաճիւղի ատենապետուհի Մարալ

Պետրեանի ձեռամբ, յատուկ յուշանուէրներով պարգեւատրուեցան միութեան շարքերէն ներս իրենց երկարամեայ ծառայութեան եւ նուիրումին համար՝ Անժէլ Պալճեան եւ Սեդա Դաւիթեան, Հայ կեդրոնէն ներս իր ցուցաբերած նուիրեալ ծառայութեան համար՝ Լեւոն Սարմազեան, ՀՕՄ–ի առաքելութեան իր հարազատ մօտեցումին ու նուիրեալ աջակցութեան համար՝ Կարպիս Կարապետեան։

Պարգեւատրուողները շնորհակալական խօսքեր արտասանեցին, մասնաճիւղի եւ Շրջանային վարչութիւններուն։ Կարպիս Կարապետեան իր կեանքի փորձառութենէն տուաւ հետեւեալ պատգամը գանատաբնակ հայ մայրերուն, ըսելով. «Ձեր գաւակներուն ձեռքը բռնած բերէք եկեղեցի, բերէք դպրոց, հայ ոգիով մեծցուցէք զանոնք. ազգապահպանումը շատ կարեւոր է սփիւռքի մէջ. եթէ չպահենք մեր դպրոցներն ու եկեղեցիները, չպահենք մեր լեզուն, մենք կը կորսուինք, կը ընաջնջուինք», ապա ասմունքեց Սիլվա Կապուտիկեանի «Խօսք իմ որդուն» քերթուածը։

Հասած էր խորհրդաւոր ժամը, հանդիսավարը հրաւիրեց 5 նորագիրները կատարելու իրենց ուխտը։ Ան օրուան կնքամայրը ներկայացնելով ըսաւ. «Երգման արարողութեան պաշտօնը վիճակուած է ընկհ. Սալբի Քէլէշեանին, որուն համար ՀՕՄ–ի աշխատանքը միայն նուիրում չէ, այլ կոչում է», ապա ընթերցեց Սալբին 35 տարուան գործունէութեան ամփոփ զեկոյցը։

Քէլէշեան իր կարգին ողջունեց ներկաները, ապա ըսաւ. «Ուրախալի երեւոյթ է ամէն տարի ՀՕՄ–ի օրուան առթիւ ունենալ նորագիրներ, նոր ուժեր, որոնք ՀՕՄ–ի 115 տարիներու վրայ երկարող կանացի բանակի շղթային, կու գան աւելցնելու 5 խոստմնալից օղակներ, ոչ թէ միայն անդամակցելու, այլեւ մատուցելու իրենց ծառայութիւնն ու նուիրումը։ Այսօր մեր գիմաց ունինք մեծ մարտահրաւէրներ, զորս կրնանք շրջանցել միայն ու միայն միասնական ուժով»։ Անկէ ետք նորագիրները կատարեցին իրենց երգումը։ Աւարտին ընկերուհիները ստացան կանոնագիր եւ պատրաստուած բարի գալուստի բացիկը։

Մասնաճիւղի 60 տարուան ծառայութիւն ունեցած ընկերուհիներ՝ Անահիտ Ասատուրեան եւ Անժէլ Պալճեան հատեցին ՀՕՄ–ի Օրուան կարգախօսը կրող կարկանդակը։

Սրբազան Հայրը իր խօսքին մէջ ըսաւ. «Քիչ առաջ յիշուեցաւ ՀՕՄ–ի հիմնադրութեան 115–ամեակ, Շրջանային վարչութեան կազմութեան 35–ամեակ, Գեմարիճի մասնաճիւղին 114–ամեակ եւ վերակազմութեան 60–ամեակ. ամեակները յիշելը կարեւոր է, անոնք առիթը կու տան անդրադարձ կատարելու անցեալի գործունէութեան, նուիրումի, զոհողութեան, սիրոյ եւ ապագայի գալիք յոյսին։ Կը գնահատեմ ՀՕՄ–ի Շրջանային եւ տեղական վարչութիւնը, կազմակերպած այս տօնախմբութեան համար։ Ժամանակին, Կարմիր Խաչ, ՍՕԽ, ԼՕԽ այսօր ՀՕՄ, բոլորը կը պատկանին հայուն, անոնց անդամ ըլլալ չի բաւեր, այլ պէտք է ամբողջական, յարատեւ եւ մնալուն մասակցութիւն հայկական բոլոր գործունէութիւններուն։ Նշանակին վրայի հասկերն ու կարկանդակին վրայ զետեղուած կարգախօսը կը բացատրեն աշխատանք մը, որ կը կատարուի հայ ժողովուրդի բարօրութեան համար»։ «Պահպանիչ»ով փակուեցաւ ձեռնարկը եւ տեղի ունեցաւ պատշաճ հիւրասիրութիւն։

Սայրի Քէլէշեան

ԸՆԿԵՐԱԿԱՆ ԶՐՈՅՑՆԵՐ

Ներումէն՝ ո՛ւմ

Ընկերական ժողովէն մը երբ դուրս կու գայինք, տարեկից ընկեր մը հարց տուաւ ինծի։

— Գիտե՞ս ինչ է United Jewish Appeal–ը։

— Այո՛, — պատասխանեցի, քիչ մըն ալ զարմա–նալով, թէ ինչո՞ւ այդ հարցումը կ’ուղղէր ինծի այդ պահուն։

— Գիտե՞ս ինչ անչափելի գումարներ կը հաւա–քեն այդ ձեւով, կը հաւաքեն ու իրենց երկրին, իրենց դատին, իրենց ազգային կարիքներուն կը յատկաց–նեն։ Ամեն հրեայ կրօնաւոր կը շրջի իր ծուխերը ու իւրաքանչիւր անդամէ կը դանձէ իր «յուժման»։ Ինչո՞ւ մենք ալ չուեննանք, նոյնը չընենք. United Armenian Appeal! Եւ մե’նք ըլլանք նախաձեռնողը, մե’նք սկսինք։

Անշուշտ զարմանքս փարատեցաւ, քանի որ ամբողջ երկու ժամ մեր ժողովը յատկացուած էր Հա–յաստանի ու Հայ դատի աշխատանքներուն տնտեսա–կան օգնութիւն հասցնելու խնդիրներուն, խնդիրի’ն՝ գլխադրով։

— Յաջորդ գրելիքս այդ մասին պիտի ըլլայ, սիրելիս, — ըսի ընկերոջս, — ինծի կարեւոր նիւթ մը հայթաթեցիր։

Հայկական միացեալ հայց…, անպայման եւ ին–չո՞ւ ոչ։

Եւ հիմա որ նստեր եմ համակարգիչիս առջեւ, ու մատներս կը ցատկուտեն ստեղնաշարին վրայ, ուրիշ հարցումներ կը ներխուժէն միտքս․

— Արդեօք նման փորձ մը չէ՞ր Հայաստան հա–մահայկական հիմնադրամը, որ ձախողութեան մատն–ուեցաւ, կամ այդպէս կը թուի։

— Արդեօք անյաղթահարելի արգելքներ պիտի չեցուի՞ն մեր առջեւ, եթէ նման աշխատանքի մը նա–խաձեռնենք, — արտաքին բայց մանաւանդ ներքին արգելքներ։

— Արդեօք «միացեալ»–ի գաղափարն անգամ

ընդդիմութեան պիտի չհանդիպի՞ մեր պատմութեան ներկայ փուլին։

— Արդեօք, վերջապէս, միայն նիւթականի գոյացմա՞ն հարց է, որ կայ։

Եւ քանի կը մտածեմ, այնքան աւելի կը համոզ–ուիմ, որ նիւթականը չէ, որ կը պակսի։ Ունի’նք այդ ներուժը։ Կ’ենթադրեմ մեր ազգակիցները, անհատա–բար նկատի առնուած, այնքան նիւթական ունին, որ թիզ առ թիզ կրնան գնել հայապատկան մեր պատ–մական հոգերը… Բայց կա՞յ կամքը այդ անհատական ներուժը վերածելու հաւաքական ուժի։ Ահա խնդի–րը, որ մեր առջեւ կը դրուի, մարտահրաւ’րը, որ ըն–կերոջս հարցադրումով մեր առջեւ կը նետուի։ Եւ ոչ միայն նիւթական մարզէն ներս։

Եւ ի հարկէ ազգային այդ կամքը ստեղծե’լ է պէտք։

Այո՛, 135 տարիներ առաջ այդ կամքը ստեղծե–լո՛ւ համար ազգին ծոցէն, Վահագնի ծնունդին նման, ծնաւ Հայ յեղափոխական դաշնակցութիւնը, աւելի ճիշտ՝ Հայ յեղափոխականներու դաշնակցութիւնը՝ իր սկզբնական անուանումով։ Դաշնակցութի’ւն։ Իր այդ անունովն իսկ ան ստանձնած է համախմբել ազգին ուժերը, եւ եթէ ատենին գլխաւոր նպատակը պայքա–րիլ էր հայու Ֆիզիքական գոյութիւնը ապահովելու համար, այսօր շատ աւելի ընդհանրական ու համա–պարփակ է նպատակը, — պահապանել հայու ինք–նութիւնը, այս մոլորակին վրայ իբր հայ ապրելու մեր իրաւունքը, — ուստի անհրքելի է միասնակա՛ն ու–ժերով պայքարելու անհրաժեշտութիւնը։

Հայկական միացեալ հայց…

Բայց նախ անհրաժեշտ է, որ ազգովին համա–ձայնինք, որ միացեալ ըլլալը անխուսափելի է։

Ապա կարենանք ունենալ պետութիւն մը, որ մեր ինքնութիւնը պահպանելու յանձնառութիւնը ու–նի։

Հուսկ, կարելի ըլլայ փոխադարձ վստահութիւնը

վերահաստատել Երկրի ու Արտերկրի, կամ դասական բառերով՝ Հայրենիքի ու Սփիւռքի միջեւ։

Կարեւոր է, որ սկսինք գործնական քայլերով, նոյնիսկ փոքր քայլերով, փոխանակ տակաւին ժամա–նակ վատնելու՝ որոշելու համար թէ միացեալ աշխա–տանքները վարող մարմինները ինչպէ՞ս պիտի մէջ–տեղ գան, որո՞նց մասնակցութեամբ եւ այլն։ Ներ–կայիս գործող կազմակերպութիւնները, համաձայնա–բար, կրնան ժամանակաւոր յանձնախումբեր կազմել, ծրագրեր որդեգրել ու անցնիլ գործի։

Հայկական միացեալ հայց…

Ինչպէս Հայաստանի, այնպէս ալ մեր գաղթօ–ճախներու կարիքները անհամար են։ Ընտրենք, օրի–նակ, համայնք մը ընդունելի թատերասրահով մը օժ–տելու ծրագիրը։ Հանգանակութիւնը կատարենք մի–ասնաբար, գնենք կամ կերտենք շէնքը, սահմանենք օգտագործման պայմանները, եւ ամբողջ տարին զայն լեցնենք մեր հանդիսութիւններով ու ներկայացուժ–ներով, ազատ ժամանակներն ալ վարձու տանք ու յա–ւելեալ եկամուտ մըն ալ ապահովենք։ Եւ միասնաբար հսկելով նաեւ նիւթականի ճշգրիտ յանձնանձման վրայ։ Նոյնը կարելի է կատարել նաեւ Հայաստանի մէջ, բոլորովին անկախ որեւէ պետական միջամտու–թենէ, յարգելով հանգերձ տեղւոյն բոլոր օրինական պահանջները։

Թատերասրահ, կրթաթոշակ, դասագիրք, գիրք թէ…

Կարեւորը՝ փոխադարձ վստահութեամբ ու մի–ասնաբար գործելու մտադրութեամբ։ Այդպէս, քայլ առ քայլ, կը յառաջանայ հայկական միացեալ հայցը։ Իրաւունք ունի ընկերս։ Ինչո՞ւ ոչ։ Ունի’նք նե–րուժը։ Կը մնայ ուժի՛ վերածել զայն։

ՎՐԷԺ-ԱՐՄԷՆ
«Դրօշակ», 2025 յունիս

Իրաւապահները ոսոճագութիւն կը կատարեն Ս. Էջմիածիւնի դէմ Միքայէլ Արք. ԱջապահեաՆ ձերբակալուեցաւ

Յունիս 27–ի առաւօտեան կանուխ ժամերէն իրաւապահ մարմիննե–րը գործողութիւններու սկսած էին Շիրակի թեմի առաջնորդարանին մէջ, կալանաւորելու թեմի առաջնորդ Միքայէլ Արք. Աջապահեանը։ Ընդհա–նուր դատախազութիւնը մէկ շաբաթ առաջ քրէական վարոյթ նախաձեռ–նած էր Միքայէլ սրբազանի նկատմամբ՝ յեղաշրջում կատարելու կոչի հարցով։ Սակայն շուտով յայտնի դարձաւ, որ Սրբազանը իր նստավայրը չի գտնուիր, այլ գացած է Ս. Էջմիածին։ Ոստիկանութիւնը եւ իրաւա–պահ մարմինները իրենք ալ իրենց կարգին Էջմիածին ուղղուեցան։ Մայր աթոռին մէջ հաւաքուած էին նաեւ Հայ առաքելական եկեղեցւոյ աջակ–ցող հաւատացեալներ։

Փաստաբան Արա Զոհրապեանը Մայր աթոռին մէջ հաւաքուած–ներուն, ներառեալ՝ Շիրակի թեմի առաջնորդը, ներկայացուց անոր նկատմամբ նախաձեռնուած քրէական վարոյթի մանրամասնութիւն–ները. «Կը ներկայացուի Քննչական կոմիտէի քննիչի որոշում, որուն համաձայն պէտք է Միքայէլ Սրբազանին ձերբակալեն՝ կալուստերման ներկայացնելու նպատակով։ Այս քրէական գործը յարուցուած է ներքին գործոց նախարարութեան ոստիկանութեան վարչութեան կողմէ ստաց–ուած հաղորդման հիման վրայ 17 Յունիսին, առիթը 3 Փետրուար 2024–ին տուած հարցադրոյցի ժամանակ Միքայէլ Սրբազանի խօսքերն էին»։

Հոգեւորականները Միքայէլ Արք. Աջապահեանին կոչ ուղղեցին դուրս չգալու Մայր աթոռէն, որ չըժափակուած էր Ազգային անվտան–գութեան աշխատակիցներու եւ իրաւապահներու կողմէ։ Ասողիկ արե–ղայ Կարապետեան դիմատետրի գրառումի մէջ շեշտեց, որ «Հայաստանի ամբողջ հոգեւոր դասը պատրաստ է կալանաւորուելու»։ «Բոլորս Մայր աթոռին մէջ ենք։ Եկած են Մայր աթոռ. Սուրբ Էջմիածինէն կա՛մ մեզ բոլորս կը տանիք, կա՛մ ալ մեր դիակը», գրեց ան։

«Ինչ որ կը կատարուի, բացարձակ ապօրինութիւն է, բայց ես երբեք չեմ թաքնուած եւ հիմա ալ չեմ պատրաստուիր թաքնուիլ։ Ձեմ ուզեր իմ եղբայրներուս թիկունքը թաքնուած ըլլալու տպաւորութիւն ստեղծել։ Եկած են իմ ետեւէս, ես պիտի երթամ։ Ես սպառնալիք չեմ այս երկրին համար, սպառնալիքը կառավարութեան մէջ նստած է», Մայր աթոռին մէջ յայտարարեց Միքայէլ Արք. Աջապահեան, որուն շուրջ համախմբ–ուած էին Ամենայն հայոց Գարեգին Բ. կաթողիկոսը եւ միաբան հայրեր։ Այս միջոցին սկսան անդադար դօղանջել Ս. Էջմիածինի գանգերը։ Ներ–կայ գտնուողները թոյլ չտուին, որ իրաւապահ մարմիններու ներկայա–ցուցիչները բռնի ուժով բերման ենթարկեն Միքայէլ Սրբազանը։

Մայր աթոռ Ս. Էջմիածինը հաղորդագրութիւն հրապարակելով նշեց, որ «համայն հայութեան հոգեւոր կեդրոնին մէջ իրաւապահներու կողմէ դրսեւորուած պահուածքը, ուժի կիրարկումը քաղաքացիներու նկատմամբ դատապարտելի է եւ անընդունելի։ «27 Յունիսի առաւօտ–եան Հայաստանի Հանրապետութեան իրաւապահ մարմիններու ուժեր, մոռտք գործելով Մայր աթոռ Սուրբ Էջմիածինի եւ վեհարանի տարածք,

փորձած են ձերբակալել Շիրակի թեմի առաջնորդ Տ. Միքայէլ Արքեպիս–կոպոս Աջապահեանը, որ Մայր աթոռ ժամանած էր քահանայից տարե–կան ժողովի առիթով իբրեւ հաւաքի համակարգող։ Հակառակ այն հան–գամանքին, որ Միքայէլ Սրբազանը պատրաստակամութիւն յայտնած էր մեկնիլ Քննչական կոմիտէ եւ կը փորձէր իրաւապահ մարմնի ներկա–յացուցիչներու հետ նստիլ մեքենայ, քաղաքացիները եւ ներկայ հոգե–ւորականները բողոքի ձայն բարձրացուցին՝ տեսնելով դիմակաւորուած Ազգային անվտանգութեան ծառայութեան եւ ոստիկանութեան ծառա–յողներու մեծ հոսքը», նշուած է հաղորդագրութեան մէջ։

Միքայէլ Սրբազանը, ըստ Մայր աթոռի յայտարարութեան, «հա–կառակ որ պատշաճ կարգով չէ ծանուցուած, կայացուցած է որոշում եւ չխուսափելով ներկայացուած պահանջէն պիտի մեկնի Երեւան՝ ներկա–յանալու Քննչական կոմիտէ»։

Մայր աթոռը կը յորդորէ ժողովուրդին չտրուիլ սաղբանքներու, պահպանել զգօնութիւնը եւ շարունակել իրենց սատարումը օրինական բոլոր միջոցներով։

Միքայէլ Արք. Աջապահեան այնուհետեւ ինքնակամ գնաց Երե–ւան՝ Քննչական կոմիտէ։ Մայր աթոռ Սուրբ Էջմիածինի մօտ հա–ւաքուած աջակիցները եւս հետեւեցան անոր։ Արքեպիսկոպոսը եր–թը սկսաւ ոտքով, ապա որոշ ժամանակ անց նստեցաւ ինքնաշարժ՝ ճանապարհը շարունակելու համար։ Խումբ մը քաղաքացիներ ոտքով Էջմիածինէն շարժեցան Երեւան Միքայէլ Սրբազանի ետեւէ։ Էջմիածի–նէն դուրս գալէ ետք ոստիկանները անոնցմէ քանի մը հոգիին բերման ենթարկեց։ Շուտով Միքայէլ Սրբազանը հասաւ Քննչական կոմիտէ։

«Լուսաւոր Հայաստան» կուսակցութեան առաջնորդ Հտմոն Մա–րուքեան առաջարկեց՝ Միքայէլ Սրբազանը վարչապետի թեկնածու առաջադրել եւ Նիկոլ Փաշինեանին անվստահութիւն յայտնելու գոր–ծընթաց սկսիլ։

«Հայաստան» խմբակցութիւնը կը միանայ Միքայէլ Սրբազանի թեկնածութէեամբ անվստահութեան նախաձեռնութեանը, իր դիմատետ–րի էջին մէջ գրեց «Հայաստան» խմբակցութեան պատգամաւոր Ակնեսոյ Խամոյեան։ Սակայն Միքայէլ Սրբազանը կտրականապէս մերժեց այս հոլովոյթին մաս կազմել։

Քննիչը միջնորդած է դատարանին կալանաւորել Միքայէլ Արք. Աջապահեանը։ Ձերբակալման պահէն 24 ժամուան ընթացքին դատարանը պէտք է որոշում կայացնէ, լրագրողներու հետ զրոյցի ընթացքին ըսաւ անոր փաստաբան Արա Զոհրապեան։

Միքայէլ Արք. Աջապահեանը ձերբակալուած է մօտաւորապէս ժա–մը 6։00–ին, նշեց փաստաբանը։

Յայտնենք, որ նոյն օրուան դէպքերուն ձերբակալուեցան նաեւ ՀՅԴ Աղբալեան Ուսանողական միութեան եւ Հայաստանի Երիտասար–դական միութեան աւելի քան մէկ տասնեակ անդամներ։

Ի յուշ Կարօ Եղոյեանի

Մարդ մը, որ ամուր մնաց կեանքի բոլոր վերիվայրումներուն դիմաց

Թրիփոլի (Լիբանան) ծնած Կարօ Եղոյեան իր կեանքը ապրեցաւ իբր հայ մը, որ գուրգուրանքով պահեց իր արմատները, ծառայեց իր ժողովուրդին, եւ ուր ալ որ գտնուէր՝ սէր ու լոյս բաշխեց շուրջիներուն։ Հայոց Յեղասպանութենէն վերապրածներու ժառանգ՝ ան յոյժ երիտասարդ տարիքին կորսնցուց իր մայրը եւ մեծցաւ եղբօր ու քրոջ խնամքին տակ։ Չնայած դժուարութիւններուն, Կարօն երբեք չկորսնցուց իր ժպիտը կամ յոյսը։

1965-ին, երիտասարդ տարիքին, տեղափոխուեցաւ Գանատա իր եղբօր՝ Ռոստոմի քով։ Հոն, առաջին օրերէն սկսեալ, աշխատեցաւ Bay Bloor Radio-ի մէջ, եւ այդտեղ սկիզբ առաւ իր կեանքի կարեւոր շրջանը՝ յարաբերութիւններ, ընկերութիւններ, կրթութիւն եւ ծառայութիւն։ Շնորհիւ Ֆրանսերէին իր տիրապետութեան՝ ընդունուեցաւ York համալսարան եւ տարիներ շարունակ եղաւ սիրուած ուսուցիչ՝ ու վարիչ՝ կրթական համակարգին մէջ։

Սակայն, Կարօ Եղոյեանի կեանքի արժէքը միայն իր մասնագիտական յաջողութիւններով չէր չափուեր։ Ան եղաւ հաւատարիմ ամուսին՝ իր կեանքի ընկերուհի Ազնիւին հետ կիսելով կեանքը շուրջ 54 տարի, եղաւ հայր մը Սեւակին, հարսին՝ Ռուբինային, ու Վահագին, եւ այնքա՛ն սիրեց իր զաւակները, ու եղաւ մեծ հայր մը՝ Ժողեֆինին, Սամուէլին ու Թովմասին, սրտաբաց եւ կենսախինդ։

Կարօ Եղոյեան՝ համայնքային սիւն

Թորոնթոյի մէջ, հայկական համայնքի կեանքին մէջ ան մղիչ ուժ եղաւ։ Անդամակցած էր ՀՄԸՄ-ին, Թրիփոլիէն իսկ, եւ ՀՅԴ Գանատայի Երիտասարդական միութեան, եղած էր հիմնադիր անդամ Գանատայի Հայ Առեւտրականաց Թորոնթոյի մասնաճիւղին։ Տասնեակ տարիներ ծառայեց Սուրբ Աստուածածին եկեղեցիին, որպէս հոգաբարձու եւ ազգային երեսփոխան, ու կազմակերպեց բազմաթիւ միջոցառումներ, ներառեալ տարեկան քերմեք։

Ան նաեւ կարեւոր դեր խաղցաւ հայկական ամառնային ճամբարի հաստատման մէջ, որ ամէն տարի մասնակցող երեխաներուն կը պարգեւէ անմոռանալի փորձառութիւններ։ Վերջին տարիներուն, շարունակեց իր կամաւոր ծառայութիւնը Հայաստան համահայկական հիմնադրամին մէջ, ընկերակցելով ազգային երազներով առաջնորդուող մարզոց։

Նորեկներու բարեկամը

Կարօ Եղոյեան ոչ միայն իր ընտանիքին համար եղաւ ապաւէն, այլեւ շատ նորեկ ընտանիքներու։ Ան մեծ սիրով օգնած է անոնց, որոնք նոր կու գային Գանատա՝ ըլլա՛յ բնակարան գտնելու, ըլլա՛յ աշխատանք, ըլլա՛յ ընկերային կապեր հաստատելու ի խնդիր։ Իր բարութեամբ ու հոգատար վերաբերմունքով թեթեւցուցած է շատերու կեանքը։

Մարդ մը՝ յոյսով լեցուն

Անոր զաւակն այսպէս կը նկարագրէ զինք. «Երբեք յուսահատողը չէր։ Որքան ալ դժուար ըլլար ճամբան, միշտ ունէր լոյս մը աչքերուն մէջ եւ յոյս մը սրտին մէջ»։ Կարօ Եղոյեան՝ այդ յոյսին մարմնացումն էր։ Իր կեանքը՝ նոյնիսկ տառապանքով լեցուն օրերուն, եղաւ երախտագիտութեան եւ նուիրումի վկայութիւն։

Այսօր, երբ մենք կը յիշենք Կարօ Եղոյեանը, կը յիշենք ոչ միայն համեստ, ժպտադէմ եւ աշխոյժ մարդ մը, այլ համայնք մը ոգեւորող հոգի մը։ Մարդ մը, որ ինքզինք չէ խնայած՝ ծառայելու համար իր ազգին, լեզուին, եկեղեցիին եւ հայրենիքին։

Լոյսերու մէջ հանգչիր, ազնիւ պարոն Կարօ։

Արթի Կազարեան

Կոչ կ’ուղղենք պետական պատկան մարմիններուն ձեռքակալութիւններու արշաւը դադրեցնելու Արամ Ա. Վեհափառ

Յաւով իմացանք պետական իրաւապահ մարմիններու ուժերուն Սուրբ Էջմիածին մուտքի եւ հոն ստեղծուած անընդունելի կացութեան մասին։ Մենք կը դատապարտենք նման քայլեր

«Պէտք է յարգել մեր սրբավայրերը՝ երկիւղած մօտեցումով»։ Այսպէ՛ս ըսաւ Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Արամ Ա. Վեհափառ Հայրապետը իրեն այցելած եւ իր հետ հեռաձայնային հաղորդակցութեամբ կապ հաստատած հայ քաղաքական կուսակցութիւններու ներկայացուցիչներուն։ Նորին Սրբութիւնը փոխանցած է, որ ներկայ կացութիւնը, ներքին թէ արտաքին, ահաւոր վտանգներու դիմաց կրնայ դնել Հայաստանը եւ զայն առաջնորդել անդառնալի իրավիճակներու։ Անհրաժեշտ է, որ մեր գերագոյն ճիգը թափենք՝ առաջը առնելու նման վտանգալից պայմաններու յառաջացման։ Եկեղեցին, իր կարգին, կոչուած է իրեն առնչուած հարցերը քննել եւ համապատասխան լուծումներ որոնել, ինչպէս պետութիւնը, իր կարգին, իրեն հետ աղերս ունեցող հարցերուն պէտք է մօտենայ համապատասխան կերպով՝ հեռու մնալով առաւել բարդութիւններ ու բեւեռացումներ ստեղծող քայլերէ։ Հարկ է յարգել պետութեան օրէնքները, միաժամանակ՝ եկեղեցւոյ հեղինակութիւնը, եւ իր հարցերը ներքին ճամբով քննելու իրաւունքը։ Անհրաժեշտ է մանաւանդ հեռու մնալ այնպիսի լեզուի ու ոճի գործածութենէ եւ մօտեցումներէ, որոնք չեն համապատասխաներ մեր հոգեւոր, ազգային ու բարոյական արժէքներուն ու արժեքափերուն։ Հետեւաբար, ՆԵՐԿԱՅ ԲԱՐԴ ԻՐԱՎԻՃԱԿԷՆ ԴՈՒՐՍ ԳԱԼՈՒ ԱՌԱՋԻՆ ՀԱՆԳՐՈՒԱՆԸ ՊԵՏՔ Է ԸԼԼԱՅ ԴԱԴՐԵՑՆԵԼ ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ՀՐԱՊԱՐԱԿԱՅԻՆ ԱՐՏԱՅԱՅՏՈՒԹԻՒՆՆԵՐ։

Նաեւ ցաւով իմացանք պետական իրաւապահ մարմիններու ուժերուն Սուրբ Էջմիածին մուտքի եւ հոն ստեղծուած անընդունելի կացութեան մասին։ Մենք կը դատապարտենք նման քայլեր։ Անհրաժեշտ է յարգել մեր սրբավայրերը՝ երկիւղած մօտեցումով։ Նաեւ կոչ կ’ուղղենք պետական պատկան մարմիններուն, ձեռքակալութիւններու արշաւը դադրեցնելու եւ հանդարտամտութեամբ մօտենալու հակօրինական նկատուող կացութիւններու ու պարագաներու։

Ներկայ բարդ կացութենէն դուրս գալու եւ, որպէս առաջին քայլ, հրապարակային յայտարարութիւնները դադրեցնելու գծով Վեհափառ Հայրապետը իր խորհրդակցութիւնները պիտի շարունակէ կուսակցութիւններու ու կազմակերպութիւններու, բնականաբար նաեւ Հայաստանի իշխանութեան հետ, որպէսզի կարելի դառնայ յառաջիկայի նոր բարդութիւններու առաջը առնել եւ հանդարտ մթնոլորտի մէջ հարցերու լուծման ճամբաներ որոնել՝ փոխադարձ հասկացողութեան ու յարգանքի մթնոլորտի մէջ։

Այլ բա՛ն կ’ակնկալէինք

Հասած է ժամը երկիրը պարպելու իր էութենէն։ Երկիրը հասցէազրկելու։ Երկիրը դիմազրկելու։ Երկիրը հայրենազրկելու։ Այս է առաքելութիւնը վիշիական իշխանութեան։ Ասոր համար է, որ ան ստեղծուած է։ Ասոր համար է, որ ան կայ։ Եւ այն ինչ որ տեղի կ’ունենայ, լիովին օրինաչափ է եւ ունի իր տրամաբանական շարունակութիւնը։

Անդամահատել երկիրը։ Յանձնել հայրենական հողն ու ժառանգութիւնը թշնամիին։ Ուժականութենէ պարպել բանակը։ Կառուցել ոստիկանական անասնական ուժ երկրի հարազատ քաղաքացին ճնշելու եւ քու իշխանական կաշիդ փրկելու առաջադրութեամբ։ Աղաւաղել մեր մշակոյթի հարազատ նորմերը եւ խարդախել մեր ազգային արժեհամակարգը։ Պատանդ վերցնել եռեակ իշխանութեանց բերդերն ու Սահմանադրութիւնը։ Եւ ի վերջոյ թիրախաւորել Հայաստանեայց Եկեղեցին քաղաքական քարոզչութեան ամէնէն շնական զէնքերով։ Եւ այս բոլո՛րը՝ շարունակաբար իրաւազրկելու, կամազրկելու, բարոյալքելու համար ժողովուրդը եւ ոգեպէս ունայնացնելու երկիրը։

Վիշիական իշխանութեան թշնամին մեր ինքնութիւնն է։ Սպառնալիքը մենք ենք։ Ան չունի արտաքին սպառնալիք։ Իր օրակարգը «ներազգային» է։ Իր գոյութեան սպառնացող միակ վտանգը երկրի ժողովուրդն է իր պատմութեամբ, իր հաւատամքով, իր տեսլականով, իր գոյութեամբ, իր էութեամբ։ Եւ ինք զինուած է մեր ազգային պաշտպանութեան բոլոր այդ ստորոգելիներուն դէմ։ Զինուած է ազդու զէնքերով եւ ռազմավարութեամբ։ Ինք վիշիական իշխանութիւնն է, որ, ինչ հեգնանք, ցարդ կը գործէ երկրի ժողովուրդին քուէներով։ Լիազօրուա՛ծ՝ երկրին իսկ կողմէ։ Եւ պաշտպանուած՝ իր արտաքին յենարաններէն։ Եւ, անշուշտ, մեծ յոյսեր սնուցանելով իր ապագային հանդէպ։

Կարօ Արմենեան

horiZon H O R I Z O N Hebdomadaire arménien Armenian Weekly Publié par / Published by Les Publications Arméniennes (1991) 3401, Olivar-Asselin Montréal, Québec Canada H4J 1L5	Abonnement annuel / Yearly subscription Canada 2 ^e classe - 2 nd class: \$80 plus applicable taxes 1 ^{re} classe - 1 st class: \$95 États-Unis / USA 1 ^{re} classe - 1 st class: \$95 US Ailleurs / Elsewhere 1 ^{re} classe - 1 st class: \$125 US	Administration / Publicité Sylvia Ehramdjian-Bachekjian (General Manager) Tél.: (514) 332-3757 E-Mail: sylvia@horizonweekly.ca Courrier de deuxième classe /No. 40065294 / Second class mail Dépôt légal: bibliothèques nationales du Québec et du Canada - ISSN 0708580X	Վարիչ Խմբագիր՝ Վահագն Գարապետեան Վարչական դասասխանաւո՛ւ Սիլվա Էհրամճեան Աւագ Խմբագիր՝ Վրէժ-Աւնէն Արքիմեան Անգլերէն/Յրանցեւէ՛ն՝ Վիգէն Աբրա- համեան, Թիմա Սիլահեան Մրբագրիչ՝ Սոնա Թիթիզեան Ծանուցումներու ձեւաւորում՝ Լորի Խաչեւեան
Թորոնթոյի Ներկայացուցիչներ՝ Գրիգոր Հոթոյեան, (416) 494-1921 Ժապ Վարդիսեան, (416) 722-9225 Լուսանկարիչներ՝ Արմէն Ալեմեան, Մայք Թաւճեան, Իօխան Ղազարեան, Վազգէն Տէկիրմէնթաւ			

Financé par le gouvernement du Canada	Funded by the Government of Canada
Canada	

CASSANDRA I.D.A. PHARMACY

ARMENIAN MEDICAL CENTRE
& PHARMACY

PHARMACISTS

SARKIS BALIAN, BScPhm, RPh
MARAL BALIAN, PharmD, RPh
VARTAN BALIAN, PharmD, RPh

ՍԵՓԱԿԱՆԱՏԵՐ՝
ՊԱԼԵԱՆ ԸՆՏԱՆԻՔ

ԴԵՂԱԳՈՐԾՆԵՐ՝
ՄԱՐԱԼ ՊԱԼԵԱՆ
ՎԱՐԴԱՆ ՊԱԼԵԱՆ

- Դեղագիրներու պատրաստութիւն՝ շաբաթական յատուկ տուփերու մէջ:
- Արեան ճնշման քննութիւն եւ հետեւողականութիւն՝ անվճար
- Շաքարախտի քննութիւն
- Դեղերը իրենց հասցէներուն առաքելու անվճար սպասարկութիւն
- Տարեցներու 10% զեղչ
- Կը յարգենք եւ սիրով կը կատարենք բոլոր ապահովագրական ընկերութիւններու պայմանները
- Walk-In Clinic բաց է շաբաթը 6 օր: Կրնաք բժիշկները տեսնել առանց ժամադրութեան:

Դիմեցէք մեզի եւ պիտի դառնաք մեր մնայուն յաճախորդը:

Walk-in Clinic onsite: (416) 331-9111

հասցէ՝ 2040 Victoria Park Ave. (Victoria Park & Cassandra)
Toronto, Ontario M1R 1V2 Tel : (416) 449-2040 Fax: (416) 449-2048

Grocery Store | Bakery | Butchery | Café | Catering

Halal By Hand
Fresh Meat & Poultry

NOW OPEN

Mississauga
720 Bristol Road West,
ON, L5R 4A5
(905) 502 9292

Scarborough
1909 Lawrence Ave East
ON, M1R 2Y6
(416) 755-5084

Scan Here To Check Out
Our Weekly Flyer At
www.arzfinefoods.com

Scan Here for Our
Catering Book At
www.arzfinefoods.com

For The Latest News And Deals Follow Us At:

www.arzfinefoods.com

@arzfinefoods

KAREN

BARRY

GARO

ALEX

ARLENE

K A Z A N D J I A N

ACHAT|VENTE|FINANCE

RE/MAX 3000

IMMOBILIER
+
HYPOTHÈQUE

514 333 3000

CLASSÉS PARMi LES MEILLEURS COURTIERs RE/MAX AU NIVEAU MONDIAL

RANKED AMONGST THE HIGHEST PREFORMING RE/MAX BROKERS WORLDWIDE

*Karen Kazandjian, DA, courtier immobilier et hypothécaire agréé
*Barry Kazandjian, BA, courtier immobilier
*Garo Kazandjian, courtier immobilier
*Alex Kazandjian, courtier immobilier
*Arlene Der Ghougassian, courtier hypothécaire

RE/MAX 3000 INC. AGENCE IMMOBILIÈRE ET CABINET HYPOTHÉCAIRE